

Her yerde
(3)
Kuruş
17 Nisan
1937
CUMARTESİ

SonTelgraf

Yeni
Tefrikamızı
Bekleyiniz

Sayı: 45 Yıl: 1

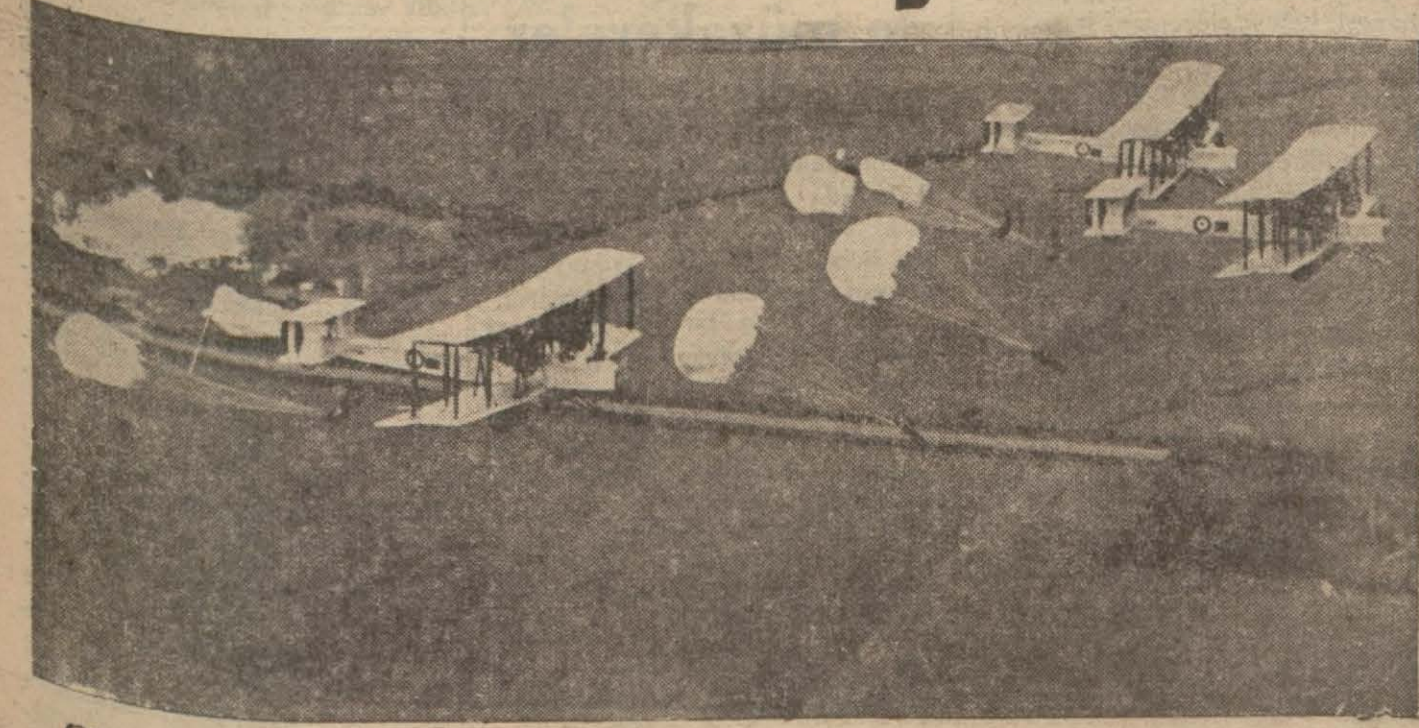
Akşamları Çıkar Günlük Gazete — Telefon: 20827

Adres: İstanbul, SON TELGRAF

Yeni bir tehlike işareti: Harp Avrupa-da değil, Okyanoslarda kopacak..

İngiltere Japonya ile, Amerika Rusya ile ittifak ediyor-lar, Okyanosta en büyük deniz manevrası başladı

Hoar, tehlikenin yakın olduğunu, deniz yarışı durmazsa kıyametin kopacağını söylüyor

Okyanoslarda dünyanın şimdiye kadar görmediği büyük Amerikan deniz manevraları başlamış bulunuyor. Bu manevraya 469 deniz tayyareside iştirâk ederek bütün harp yeniliklerini tatbik edecek..

Londra, 17 (Husûsî Muhabiri-mizden) — Büyük devletler arasında deniz hareketleri bugünlerde bütün diplomasi mahafilinin nazarlarını Okyanoslara çevirmiştir. Bil-hassa İngiltere, Japonya, Amerika.

Hükûmetçiler yeni bir zafer kazandılar

Tayyarelerin müessir bombardımanları devam ediyor

Yeni Alman tayyareleri âsî kuvvetlere iltihak etti

Madrid, 17 (A.A.) — Aragon cephesinde hükûmet kuvvetleri Visiedo ve Lidun kasabaları ile Gordo tepesini işgal etmişlerdir.

Bu tepe, sevkülceğ noktasından büyük bir ehemmiyeti haizdir. Bir âsi tayyaresi düşürülmüştür.

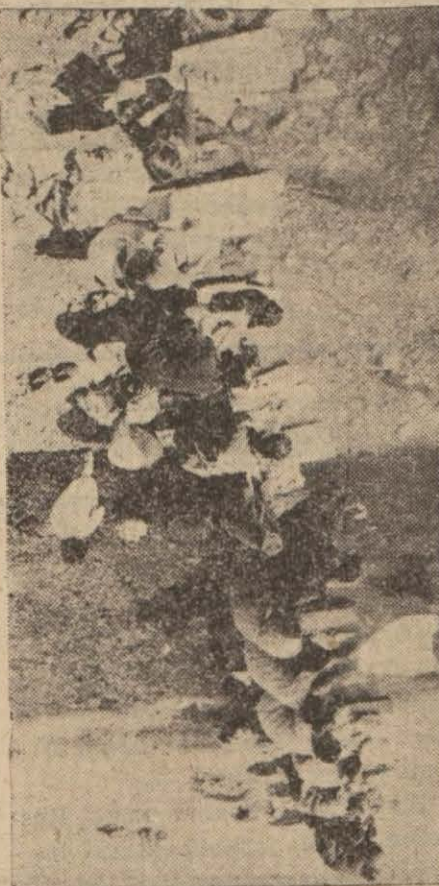
Âsi topçu kuvvetleri hükûmet merkezini bombardıman etmeğe devam etmektedirler. Bir kaç kişi ölmüştür.

Hükûmet bataryaları, âsilerin üniversite mahallesi ile muvasale temin etmek üzere Monzanes üzerine kurdukları köprüyü müessir surette ateş altına almışlardır.

Valencia, 17 (A.A.) — Hava Nezareti, hükûmet tayyarelerinden Aragon cephesine Taruel muntakasında büyük bir faaliyet göstermiş olduklarını bildirmektedir.

Beş hükûmet tayyaresi Bask cephesinde âsi mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

Hava filoları Baidos, Siguenza ve Jadraque istasyonlarıyla Guadala-jara muntakasındaki âsi hatlarını bombardıman etmişlerdir.

İspangol kadınları askerî çamaşırlarını yıkıyor

Millî müdafaa vekili bu sabah geldi

Kâzım Özalp'ın gazetemize beyanatı

(Yazısı 2 inci sayıfada)

Elektrik Şirketine Müzakereler

Şirket heyeti bugün Ankara'ya gitti

Müzakereler bu defa bitirilmiş olacak

Nafta vekili Ali Çetinkaya (Yazısı 2 inci sayıfada)

Yeni Vali Muavinlikleri

İstanbulda ikinci Vali Muavini Haziranda çalışmaya başlayacak

İç Bakanlık bazı vilâyetlerde yeni muavinlikler ihdas etmektedir. Bu arada İstanbul için de ikinci bir Vali Muavini ihdas edilmektedir. İkinci muavin Haziranda işe başlıyacaktır. Yeni Vali Muavini için iki namzet gösterilmektedir.

Salih Kılıç

(Devamı ikinci sayıfada)

Açık Söz Cumhuriyet Davası

Açık Söz sahip ve başmuharri-i Etem İzzet Benice, Cumhuriyet sahip ve başmuharri-i Yunus Nadî (Yazısı 2 inci sayıfada)

Bulgarlar da Balkan Antantına giriyorlar

İnönü ile Köse Ivanof mülâkatı bu noktayı kolaylaştırmış oldu

Son kararın 22 Nisanda Sofyada yapılacak görüşmede verileceği bildiriliyor (Yazısı 2 inci sayıfada)

İnönü bugün Yugoslav tersanelerini geziyor

İsmet İnönü: "Türk-Yugoslav siyaseti birdir ve bir yürüyor..", dedi

Akdeniz meselesi nedir

İsmet İnönü, doktor Stoyadinoviç, Rüştü Aras Yugoslav aerpoşarile.. (Yazısı 2 inci sayıfada)

Londraya gidecek olan hey'et

Yugoslav limanlarını ziyarette gidecek Türk filosunun oradan doğrudan İngiliz sularına hareket etmesi muhtemeldir. Resmimiz manevra esnasında Yavuzdan bir görünüşü tesbit etmektedir.

Yazısı 2 inci sayıfada

Amerika - Rusyaya karşı İngiltere'de Büyük Okyanuslar hâkimi Japonya ile ele vererek tests ve idame etmek istiyor

Sovyet Rusya bu hususta birinci planda gelmekte ve her dört devlet arasında yeni faaliyetler mübahade edilmektedir.

Amerikan donanması dünden beri dünyada ilk defa görülen bir vüsatte büyük bir manevra yapmaktadır. Bu manevraya 139 parça gemi, 40 bin asker iştirak etmektedir. Manevralar Hawa'e adanmaktadır.

(Devamı 2 inci sayıfada)

Günün Akisleri

Demir gömleklilere bir hikâye söyleyelim!

Bir çoklarımızın şu Suriye komşumuzdaki (Demir gömlekliler) e pek tutulduğunu biliyoruz. Hele kılıç şakırdatışlarına..

Zannediyoruz bu demir gömleklilerdir ki, ilk Türklerin bütün Suriyeyi alacaklarını ileri sürüp demir gömleklerini giydiler!.. Vâkıa bir çok devlet adamlarının geceleri yıldızları bile imrenerek seyrettikleri bir aşırdıyız! Fakat dünya biliyor ki bizim uyanık gördükleri gözümüz yıldızları saymakla meşgul değildir.. Gözümüz tok yanı.

Ancak, şu heybetli demir gömlekliler tabiri aklımıza gayri ihtiyari, bir tarihte olan ve yine dünyanın bildiği bir hikâyeyi getir-mektedir:

Evet, hani tâ şu haçlar muharebeleri zamanlarında Avrupa Şövalyeleri Türkiye artık haddini bildirmek istemişlerdi. Avrupanın yer yer bütün şövalyeleri toplandı. Türklerle heybet vermek için şövalyeler, bu sefer tepeden turnağa

kadar, o vakit daha korkunç, kılıç işlemez kalın zırhdan çelik gömlekler giydiler. Hatâ atlarına dahi topraklarına kadar böyle kalın zırhlı çelik gömlekler giydirdiler.

O halde bu kılıç işlemez kalın zırhlı altında ne şövalye, ne at bile hemen hemen kımıldanamıyacak bir hale gelmişlerdi! Şövalyeler silah işlemez birer çelik kale kesilmişlerdi. Bu çelik gömlekliler insan kalelerinden tâ mağlûp orduların karşısına kim gidebilirdi? Bir defa silah işlemezdi. İşte bu çelik gömlekliler ordular, bütün avrupalı heybetleriyle titretcekleri Türklerin karşısına gelip dayandılar.

Galiba ne olduğunu da anıya-madılar; zira yenileri, çelik gömlekliler şövalyeyi bu sefer atıyla da beraber bir kılıçta ikiye böldü! Evet arslanlarım, biz Türkler pek acemi değiliz. Böyle çok gömlek hikâyeleri biliriz!...

Serdar

Bulgarlar da Antanda giriyorlar

Sofya, 17 (Hususi muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Bulgarların Balkan antantına girmeleri pek yakındır. Diplomatik müzakere yollarındaki teşebbüsler bu hususta epey ilerlediği gibi Sofya istasyonunda İsmet İnönü ile Kâse İvanof'un görüşmelerinin de bu noktayı bir hayli kolaylaştırdığı temin edilmektedir. Yugoslavya ve Türkiye ile Bulgaristan arasında halledilecek çetin ve pürüzlü bir mesele kalmadığı kadar Yunanistan, Romanya ile de itilâf ve dostluk muahedeleri tanzimi mümkün hale gelmiştir. Bütün bunlar Bulgaristanın Balkan paktına imza koymasına fırsat ayırmaktadır.

22 Nisanda Bulgar Kralı Boris ile İsmet İnönü arasında Sofyada cereyan edecek olan mülaakat esnasında bu yolda son vaziyetin takarrür etmesi muhtemeldir. Yugoslavya ile Arnavutluk arasındaki anlaşamamazlık da izale edildikten sonra Arnavutluk da pakta girecektir. Bu meselenin derzinde yürünmektedir. Ay sonunda Yugoslav Başvekilini bu münasebetle Romayı ziyaret edecektir.

Açık Söz Cumhuriyet davası

Açık Söz ve Cumhuriyet gazeteleri arasında karşılıklı neşriyat davasının duruşması dün Üçüncü Ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Bu meselede isimleri geçen muharrir Nizamettin Nazif ve karikatürist Edip beraat ettiler. Açık Söz gazetesi sahibi ve neşriyat müdürü Bay Etem İzzet benicinin de, Cumhuriyet gazetesinde yazıların kendisine hakaret edildiğinden, cezasının düşürülmesine karar verildi.

Cumhuriyet gazetesi Neşriyat Müdürü Bay Hikmet Münifin de Açık Söz gazetesinde karşılıklı yakışık almaz sözlerinden dolayı cezasının iki aya indirilmesine, ve evvele hiç cezalandırılmadığı için de bu cezasının teciline karar verildi.

Mankemede Etem İzzetin vekili olarak Bay Mahmut İveden bulunuyordu.

Yeni bir tehike İşareti

(Birinci sahifeden devam)

İarı civarında altı hafta sürecektir. Manevralara ayrıca 469 tane deniz tayyareside iştirak etmektedir.

Amerikan filosofunun bu muazzam tezahürü Japonya ve İngilterede büyük bir alâka uyandırdığı gibi Amerikan tezgâhlarının yeni inşa faaliyetleri de ayrıca endişe ile takip edilmektedir.

Sir Samuel Hoare dün akşam Londrada bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

— "Dünya tehlekeli bir yarışa ve vaziyete gidiyor. Merkez devletleri hudutsuz deniz inşaatı müsabakasını bir an evvel bırakmazlarsa bu tehlike büsbütün artacak ve genişleyecektir."

Sovyetlerle Amerika arasında da yeni bir itilâf mevzuu bahsirdir. Bu itilâfın bir ittifaka kadar gitmesi de muhtemeldir. Sovyet bahriyesi 937 yılı içinde bilhassa takviye edilecek, Japonyanın deniz kuvvetleri nisbetine yükseltilecektir.

Bu günkü vaziyette Sovyet Rusya denizaltı filosu itibarile dünyanın en kuvvetli harp filosuna sahibittir ve 130 parça denizaltı gemisi vardır. Ancak, diğer deniz harp gemileri bakımından zayıftır. Amerikanın yardımıyla bu noksanı da telâfi etmek mümkün görül-

General Kâzım Özalp geldi

Milli Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Kâzım Özalp Haydarpaşa istasyonunda askerî ve mülki zevat tarafından karşılanmış ve Pendik vapuruna binerek Köprüye geçmiştir. Burada Vali Üstündağ'la diğer bir çok askerî rical tarafından istikbal edilen Milli Müdafaa Vekili otomobile binerek Park Oteline gitmiştir.

General Kâzım Özalp seyahati hakkında kendisiyle görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— Başbakan İsmet İnönü'nün avdetlerine kadar İstanbulda kalacak ve perşembe veya cuma günü Ankara'da bulunacağım.

İngiliz Kralı Şa majeste Altıncı Jorj'un taç giyme merasimi münasebetile yapılacak bahri geçit resmine bir muhribimiz de iştirak edecektir. İstanbulda bulunduğum müddet zarfında buna ait hazırlıkları da gözden geçireceğim.

Milli Müdafaa Vekili şehrimizde iken, hâlen Adalar önünde demirli bulunan filomuzu teftiş edecek haber alınmıştır.

İngiltereye gidecek olan muhribimiz limanımızdan bu ayın 27 sinde hareket edecektir. Gemi evvelâ Cebelüttarika giderek orada üç gün kalacak ve bilâhara Çiğit limanına geçerek orada bahri merasime iştirak edecektir. Gemi dönüştü Maltaya uğrayacaktır.

mekte ve bu hususta Vaşington'da Sovyet mümessilleri ile Amerikan hariciyesi arasında temas ve müzakerelerde bulunmaktadır.

Bu temas ve müzakereler gerek Londrada, gerek Tokyoda büyük bir ehemmiyetle ve hususi bir alâka ile takip edilmektedir. Böyle bir itilâf veya ittifak vukuu takdirinde İngiltere ile Japonya arasında geniş mikyasta bir askerî ve bahri ittifak yapmaları mevzuu-bahistir. Dünya mahafili siyaseti ve İngiltere bugünlerde hep bu mesele ile meşgul olmakta ve dünyanın istikbali bakımından tehlikenin Avrupada değil Okyanoslarda tekâşuf etmiye başladığından bahs- lunmaktadır.

Bir yılda Ne kadar keçi Eti yiyoruz?

Kasaplara yeni tebligat yapıldı

Belediyede tutulan resmî istatistiklerden anlaşıldığı üzere şehirimizde keçi eti istihlâki geçen yıl-lara nazaran azalmaktadır. İstan-bulda en çok 934 senesinde keçi eti yenmiştir. Bu miktar, 350 bin, 590 kilodur.

936 yılında istihlâk edilen keçi eti yekünü ise bu miktarın yarısı ve 187 bin 337 kilodur.

Mezbahada kesilen keçi eti yekününün bu kadar yüksek olmasına rağmen şehirdeki kasapların ek-serisinde keçi eti satıldığı görül-medüğünden bu etlerin koyun ye-rine müşterilere verildiği netice-sine varılmaktadır.

Belediye, halkın zararına olan bu hilenin önüne geçmek için tedbir almış ve bu etlerin üzerine keçi ol-duğunu tasrih eden madeni ve bü-yük varaklar konulmasını mecbu-ri tutmuştur.

Kasaplara yapılan tebligat mu-cibince etlerin üzerine süs makamına renkli kâğıtlar asılması me-nedilmiş ve ayrıca parça halinde kesilen etlerin üzerine de keçi veya koyun olduğunu gösteren kü-çük yaftalar yapıştırılması mecbu-ri tutulmuştur.

Büyük Şair Hakkında Eser hazırlanıyor

Büyük şair Hâmidin ölümü resmî bir tezkere ile Kamutaya bil-dirilmiştir. Kamutayda merhumun hatırasına hürmeten bir dakika a-yakta durulmuş ve sükût edilmiş-tir. Bundan sonra Bay Şükrü Ka-yanın teklifile celse yine onun ha-tırasını tecil için bir çeyrek saat tatil edilmiştir.

Halk P. Byük Şairin hatırasını daima hafızalarda ve kütüphane-lerde yaşatmak için ona ait bütün hatıraları, fotoğrafları, mektupları, ondan menkul fıkraları, nükteleri bir cild halinde toplamaya karar vermiştir.

Yunan gazeteleri, Hâmidin ölü-mü münasebetile uzun makaleler yazmakta ve Türk milletini taziye etmektedir.

Sinemalar Teftiş ediliyor

Tramvay, otobüs gibi kara ve vapur gibi deniz nakil vasıtalarından atılanların sıkı surette takip edilmesinden başka şimdi de sine-malar teftişe başlanmıştır.

Dünden itibaren emniyet memurları şehrin muhtelif yerlerindeki sinemaları, mekteplerin ders saat-lerinde teftiş etmişler, birçok talebe-nin mekteplerinden kaçarak sine-maya geldiklerini tespit etmişlerdir.

Memurlar bu gibi talebeyi sine-madan derhal çıkartmış, haklarında zabıt tuttuktan sonra salıvermiştir. Diğer taraftan bu talebenin isimleri bu sabah Maarif müdür-lüğüne bildirilmiştir. Maarif müdür-lüğü sinemalarda yakalanan tale-beyi mensup oldukları mekteplerin inzibat meclislerine vererek ceza-landırtacaktır. Sinemaların ders saatleri zamanında ansızın teftişle-rine devam edilecektir.

Sabah ve akşam başmuharrirleri ne yazıyorlar?

Açık Söz İnönü gelirken

"Açık Söz" bugünkü başmaka-le sütunlarında Falih Rifki Atay'ın bir Belgrad mektubunu neşretmek-tedir. Falih Rifki Atay, bu yazın-da Türkiye Cumhuriyeti Başve-kil ve Hariciye Vekilinin dost Yu-goslavyaya yaptığı seyahat intı-balarını anlatmakta ve Belgrad'da gösterilen hüsnü kabulden sitayiş-le bahsetmektedir. Muharrir, ma-kalesinde, iki büyük devletin arasındaki bağliğun dünya siyasi mü-nasebetleri üzerindeki tesirlerini izah etmektedir.

Cumhuriyet Avrupa ve dünya siyasetinde Sovyetler Rusyası

Bay Yunus Nadi, bugünkü ma-kalesinde Sovyet Rusyanın Avrupa ve dünya sulhu üzerindeki tesir ve nufuzundan bahsederek,

KÜÇÜK HABERLER

İçerde

Küçük haber — 1

★ Ziraat Vekâleti Cenup vilâ-yetlerimizde işçi sendikaları kura-ktır. Bu sendikalara ait proje-ler hazırlanmaya başlanmıştır.

★ Üsküdar'da bir çok arsa, bah-çe ve 26 parça emlak hakkında ta-sarruf iddia eden ermeniler dava-yı kaybetmişler ve bunlar hüküm-te intikal etmiştir.

★ Almanya'dan gelen ve gümrük-lerde bulunan gıda maddelerinin üç aya kadar vâdîli olanlara ithal müsaadesi verilmiye başlanılmış-tır.

★ Şehir tiyatrosu Ankara'da çok ragbet gördüğünden Vali ve Be-le-diye reisi, Rejisör Muhsine bir teb-rîk telgrafı çekmiştir.

★ İnhisarlar idaresi mütehassıs eksperler yetiştirme karar ver-miştir. Bunun için bir sene süre-cek bir kurs açılmaktadır.

★ İtalya ticaret odasının yıllık kongresi dün İtalya sefirinin hu-zurile açılmış, Türkiye için hara-retli nutuklar söylenmiştir.

★ Hava Yolları İdaresi, Ankara-İstanbul hava seferleri için yeni bir hareket programı yapmıştır. Cumartesinden maada her gün sa-at 10 da Ankara'dan, 15 te buradan bir tayyare kalkacaktır.

★ Hazirandan itibaren şehrimiz-de otomatik yangın ihbar telefon-ları kurulacaktır.

★ Haydarpaşa Entaniye Hasta-hanesi hemşirelerinden Fatmanın ölümü için verilen rapor Müdde-i umumiği ikna etmemiştir. Ra-por daha vazih olması için Morga iade edilmiştir.

★ Zincirlikuyudaki asri mezar-lık Ağustos sonunda açılacaktır. O zamana kadar Hâmittin başka ölü gömülmeyecektir.

★ Bu yıl İstanbul sezonu eğlen-celerine Balkanlılardan başka Ma-carlar da iştirak etmeği kabul ey-lemişlerdir.

★ Rakı sarfiyatı gittikçe çoğal-maktadır. Bilhassa küçük şişe rakı-lar daha revaçtadır. Satış % 37 art-mıştır.

★ Piyasaya her taraftan bol miktarda patates getirilmiye baş-lanmıştır.

★ İngiltere bir dostluk eseri o-larak bu yılki İzmir fuarına işti-râke karar vermiştir.

Disarda

★ Amerika donanması 137 cüzü-tam, içinde 40 bin zabıt ve efrat ol-duğu halde manevralara başlamış-tır. Habsistanın eski Ankara el-çisi doktor Marküs İtalyaya de-halet etmesine rağmen Adisababada idam edilmiştir.

★ On ikinci teşriî devre başla-ması münasebetile Franda yeni bir seçim yapılmıştır.

★ Bükreş Elçimiz, Rumen baş-bakanı şerefine büyük bir ziyafet vermiştir.

İRTİHAL

Esbak Dahi iye Nazırı Memduh Paşanın oğlu, Esbak Sadrazam Tefvîk Paşanın damadı, Nauman Makineleri Türk Limited Şirketinin Müdürü Mazlum Hâmid bugün vefat etmiştir. Merhumun cenazesi yarınki Pazar günü öğle namazını müteakip Nişantaşı'nda Teşvikiye camiinden kaldırılarak Rumeihisa-rındaki aile kabrine defnedilecektir.

San'at müesseseleri ikiye ayrılacak

İktisat Vekâletince verilen bir karar göre bütün sanat-mü-esseseleri ikiye bölünecektir. Bu hususta on yıldanberi tatbik edi-len Teşviki Sanayi Kanunundan istifade ederek ilerliyen san'at ha-reketleri de göz önünde tutulacak-tır.

10 beygir kuvvetinde ve bir se-nede üç bin gündelik miktarında işçi çalıştıran veya muharrik kuv-veti olmayıp senede 6 bin gündelik işçiye iş veren müesseselerle en az bin lira sermaye ile kurulan ma-den ocakları birinci sınıf san'at mü-esseseler sayılacaktır.

Muharrir kuvveti olmayıp işçi miktarı günde 10 u geçen veya mu-harrir kuvveti olup bir sene içinde gündelik miktarı 750 yi tecavüz eden müesseseler tezgâh ve elle do-kumacılık, ve emsali gibi işler ya-pan müesseseler de ikinci sınıf ad-dolunmuşlardır.

Birinci ve ikinci sınıf müessese-ler kazanç, arazi ve musakkafat vergilerinden tamamen muaf tu-tulacaklardır. Bu maksatla kuru-lan şirketlerin muamelâtı damga resmine tâbi olmayacak ve ihzar maddeleri kendilerine yüzde elli tenzilatla verilecektir.

Elektrik şirketi-le müzakereler

Nafia Vekâleti ile Elektrik Şirketi arasında birçok mühim ve muallak meseleler vardır. Bu pürüzlü işlerin halledim si için geçenlerde Ankara'da müzakerelere başlan-mış, fakat şirket mümessil-leri bazı noktalarda salâhiyetleri noksan olduğunu ileri sürmüşlerdi.

Bu yüzden bir müddettenberi kesilmiş olan konuşmalara pazartesi günü Ankara'da tekrar başlan-a-caktır. Bu müzakereleri şirket ad-na idare etmek için Elâkşarlar a-kadaşı bu akşam Ankara'ya ha-reket edeceklerdir.

Eu defa şirket murahasaları tam salâhiyetle gitmekte olduklarından müzakereler daha kolay ve daha çabuk ilerliyecektir.

Londraya gidecek olan heyet

Yeni İngiliz kralının taç giyme merasimine iştirak edecek olan Türk heyeti âzaları tamamiye tes-bit edilmiştir. Kat'i liste yakında nesredilecektir. Başbakan İsmet İnönü'nün riyaset edeceği bu hey-et beş mayıs akşamı ekspresle bu-radan hareket edecektir.

Heyetimizin Kocatepe torpidosu ile gideceği haberi doğru değildir. merasime iştirak edecek ve deniz kuvvetlerimizden ayrılacak filo ay-rica İngiltereye gidecektir. Bunun hareket günü henüz tesbit edilmemiş.

Yeni Vali Muavinlikleri

Bunlardan biri İstanbul Emniyet Direktörü Salih Kılıç, öbürü de Ankara'da Çankaya Kaymakamı Haluk Nihattır. İstanbul Emniyet Direktörü Vali muavini olduğu tak-dirde İstanbul emniyet direktörlüğüne Emniyet Genel Direktörlüğü muavini İzzettinin getirilmesi muhtemeldir.

İnönü Yugoslav Tersanelerini Geziyor

Belgrad 17 (Hususi muhabirimiz telefonla bildiriyor) — İsmet İnönü bugün Bokotovojsko limanında bulunuyor. Yarn Doktor Arslan ile birlikte Dubrovnik'e vâsil ola-caktır. İsmet İnönü bu iki limanda da Yugoslav harp sanayini, as-keri müesseselerini, tersaneleri tedkik etmektedir.

İsmet İnönünün refikası da dün akşamdanberi Dubrovnikte bulun-maktadır. Kendisine Maliye ve Müdafaa Nazırlarının refikaları refakat etmektedir. Otellerde ya-bulmadığı için kendisi geceyi «Veliahd Piyer» adını taşıyan ya-bıta geçirmiştir. Bugün kendisi re-fikâindeki bayanlarla birlikte şehri çıkarak gezilecek yerleri ziyareti etmiştir.

İnönü ve Türk Heyeti aym yin-mi birinde Yugoslav topraklarını terkedecektir. İnönü Bulgaristan'da muazzam tezahüratla karşı-lanacak, huduttan itibaren husu-lî bir trene alınacaktır. 22 Nisan'da Sofyada Bulgar Kralı tarafından kabul ve misafir edilecektir. So-fya mülaakatına hususi bir ehem-miyet atfedilmektedir.

İnönü Türk - Yugoslav siyaset-tinden bahseden yeni beyanatını şu cümleyi bilhassa kaydetmiştir: — Türk - Yugoslav siyaseti bir-dir ve.. bir yürüyor..»

Harp gemilerimizin Yugoslavya limanlarına yapacağı dostluk ziyareti büyük bir alâka uyandırmış-tır.

Akdeniz vaziyeti

Dünya gazeteleri Belgrad ziyareti münasebetile bilhassa Akde-niz vaziyeti üzerinde durmakta-dırlar.

Bu hususta heyetimizden salâhiyyettar bir zat bana şunları söyle-di:

«Akdeniz meselesi.. diye yeni bir mesele yoktur. Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya esasen İtalya ile dostluk muahedeleri yapmış-lardır. Yeni bir karar verilecek ve yahut ta «Akdeniz paktı» imzalanı-cak değildir. Belgrad görüşmeleri esasında vaziyet bir kere daha gözden geçirilmiştir. Hepsı bu ku-dardır..»

Bu beyanâtı teyit etmeyecek birer vaziyet yoktur. İngiltere ile Türkiye arasında Akdeniz vaziyeti üzerinde yeni bir anlaşmadan da ayrıca bahsedilmektedir.

Yugoslav Başvekilini Romaya gidiyor

Roma, 17 (A.A.) — Zannediğime göre, Başvekil Stoyadinov ayın 30 unda buraya gelecek ve Kont Ciano ile birlikte İtalya-Yugoslavya paktının Arnavutluk alâkadadâr eden kısmını imzaledecektir..

Ergani istikrazı İkramiyeleri

Ankara, 16 (A.A.) — Bugün Ankara'da Cumhuriyet Merkez Bankası binasında yapılan ikramiyetler yüzde 5 faizli 1933 Ergani istikrazı tahvillerinin dördüncü amorti is-sekizinci ikramiye keşidesinde tah-ramiye olarak 86,789 numaralı tah-vile 30 bin lira, 30,273 numaralı tahvile 15 bin lira, 143,898 numara-lı tahvile 3 bin lira, 19,182 numara-lı tahvile 3 bin lira, 196,678 numara-lı tahvile 3 bin lira, 87,370 numara-lı tahvile 909 lira, 96,261 numara-lı tahvile 909 lira, 134,753 numara-lı tahvile 909 lira, 137,473 numara-lı tahvile 909 lira, 155,980 numara-lı tahvile 909 lira, 161,884 numara-lı tahvile 909 lira isabet etmiştir ve bunlardan başka 289 adet ayrı numaralı tahvile 120 şer liralık tah-ramiye çıkmıştır.

Ayrıca 5,400 tane tahvil numarasına amorti isabet etmiştir. Keşide listelerinin Merkez Bankası, İş Bankası merkez ve şubeleri mal sandıklarından tedarik mümkündür.

Lord Loid geldi

İngilterenin tanınmış diplomat-larından Lord Loid dün şehrimize gelmiştir. Lord Loid eski Kral S kizinci Edward'ın memleketimizi ziyaretinden önce de buraya gelmiştir. Lord bu defa İngiliz talebelerinin vaziyetlerini tedkik etmek maksadile geldiğini söylemektedir. Kendisi buraya gelmeden evvel Atina'ya uğramış, Yunan ricalile de temas etmiştir.

Günün meselesi:

Hamallığın kalkması için belediye yeni bir proje yaptı

Bazı yerlerde bu iş için acele edilecek

Vesaiti nakliyenin geçemiyeceği dar sokaklarda daha bir müddet hamallar çalışabilecekler

Sırtta, sırta ve başta yük taşımanın yasak edilmesi hakkında belediye tarafından yapılmakta olan incelemeler sona ermiştir. Bu hususta hazırlanan proje, muvafakati alınmak üzere dün vali ve Belediye raisine verilmiştir. Muhittin Üstündağ bugünlerde bu projeyi etüd edecek, ondan sonra proje muhteviyatı alâkadarlara ilân edilecektir.

Bu proje hazırlandığı şekilde kabul edildiği takdirde İstanbul'da sırta, sırta, başta yük taşımak tedrici olarak yasak edilecektir. İlk önce ana caddelerden bu şekilde eşya taşımak ve öteberi satmak usulü kaldırılacaktır. Bunu

şehirin inişli, çıkışlı olmanın ikinci ve üçüncü derecedeki caddeleri taşıma için ayırmak için ikişer aylık fasıllar vardır.

En son olarak liman ve rıhtım caddeleri de taşıma için ayırmak üzere otomatik tesisat yapılması icabetmesi ve bu tesisatın yapılmasının da para ve zamana bağlı olmasıdır. İnhisarlar ve Hal gibi devlet ve Belediye'ye bağlı ve yüklemeye ve boşaltma işleriyle alâkadar müesseseler, sırt hamallığını en geç önümüzdeki kış mevsiminden evvel kaldırmış ve yüklemeye ve boşaltma işlerini otomatikleştirmiş olacaklardır.

İnişli çıkışlı yerlerde bu gibi yerlere yük taşıyabilecek bir nakil vasıtası temin edilinceye kadar sırt hamallığına izin verilmektedir.

Büyük ticaret hanlarında ve Tah-takale, Asmaaltı gibi başka vasıtalarla taşıma işi için güç olan dar sokaklı ticaret mntakalarında ve apartman katlarından arabalara yük taşımak hususunda şimdilik sırt hamallığına müsaade edilmektedir.

Sırtta ve başta yük taşımak veya öteberi satmak işi Eminönü, Fatih, Beyoğlu, Beşiktaş, Kadıköy kazalarında ağıstosa veya eylülde, diğer kazalarda ise o tarihten altı ay sonrasından itibaren yasak edilmesi düşünülmektedir.

HALIÇ VAPURLARINI

Tekrar eski şirket işletmek istiyor

Belediye bırakmadığı takdirde şirketin feshi cihetine gidilecek

Eski Halıç şirketi idare meclisi yakında şirketin mukadderatını kat'i olarak tayin etmek üzere bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda bazı kararlar verilecek ve bunların tasdik için başka bir gün umumî hissedarların iştirakile fevkalâde bir toplantı yapılacaktır. İdare meclisi hariçte bulunmakta olan bir çok hissedarlarla muhabere etmiş ve onların da muvafakatını almıştır. Bu toplantılarda ya şirketin feshi kararlaştırılacak ya yahut da işletmeyi tekrar ele almak üzere Belediye'ye yeni bazı

teklifler yapılması kabul edilecektir. Fakat Belediye işletmeyi kat'i olarak kendisi idare etmeye karar verdiğinden şirketin feshedileceği tahmin edilmektedir.

Fesh kararından sonra da tasfiye işlerinin başlaması için Belediye ile şirket arasındaki davanın kat'i bir neticeye bağlanması beklenmektedir. Belediye lehine netice alınsa 90 bin liralık davanın şirket tarafından Şûrayı Devlete yapılan itirazdan sonra kat'i neticesi henüz belli değildir.

Köy muallim kursları yarın açılıyor

Kültür ve Ziraat Bakanlıkları tarafından köy muallimi yetiştirmek üzere müştereken hazırlanan kurslar yarın açılacaktır. Bu münasabette kursların açılacağı İzmit, Eskişehir, Kars, Erzincan ve Edirne'de merasim yapılacaktır.

Eskişehirdeki kurslarda 200, İzmit'teki 50 ve diğerlerinde de yüzler muallim namzedi bulunacaktır.

Bunlar öğleye kadar ziraate ait ameli tetkiklerle uğraşacaklar, öğleden sonra da diğer nazari dersleri göreceklidir.

Bakarsan bağ, Bakmazsan Dağ olur

Heybeliada'da Şaziye sokağında ki ev sahipleri, tapularını nazari dikkate almayarak, kendilerine ait bahçeleri dağ cihetinden genişletmişler ve buraları ağaç ve çiçeklerle imar etmişlerdir. Teşkil edilen bir ehli vakuf mahallinde tetkikler yapılmış ve buraların imardan evvelki vaziyetine göre beher metre murabbına otuz kuruş kıymet biçmiştir.

Bu sokakta 13 ev sahibinin tapuları, fazla kısım için metre murabbına 30 kuruş alınarak yeni miktarlar üzerinden yenilenecektir.

Memurlar Otomobile Binmiyecekler

Tramvay dururken otomobile ne lüzum var?

Belediye reisliği, tramvay, tren otobüs ve vapur olan yerlerde vazifeye giden belediye memurlarının otomobillerle binmelerini yasak etmiştir. Fakat sarfiyat makbuzları tetkik edilirken bir çok âmir veya memurların bu emri dinlemedikleri ve hâlâ otomobillerle binmekte oldukları görülmüştür. Belediye bütçesine epeyce yük teşkil eden bu yersiz masrafların önüne geçilmesi, aksi halde alâkadarlara hem bu paranın ödetileceği, hem cezaya çarptırılacakları dün tekrar bir tamimle bildirilmiştir.

Sandalcılar İmtihana Çekilecek

Muvaffak olamayanlar işten menedilecek

Para kazanmak maksadıyla kayık veya sandal kullananların 18 yaşlarını bitirmiş olmaları, bedeni ehliyet ve kudreti haiz bulunmaları ve yüzme bilmeleri şart koşulmuştur.

Belediye Meclisinin verdiği bu kararın tatbikine hazıran 1 den itibaren başlanacaktır. Kayık ve sandal kullananlar, bir imtihan geçirdikten sonra birer ehliyetname alacaklardır. Kendilerine verilecek mühlet bittikten sonra sıkı bir yoklama yapılacak ve ehliyetsiz olanlarla yüzme bildiğine dair vesika göstermeyenler işten menedilecektir.

BOĞAZIÇI

Vapurların üst katında gazino inşa ediliyor

Boğaziçinde mehtap âlemleri için Şirketi Hayriyenin hazırlıkları

Şirketi Hayriye idaresi yaz hazırlıklarına şimdiden başlamıştır. Şirket Boğaza rağbeti arttırmak için bu sene bir çok yenilikler yapacak ve kolaylıklar vücutte getirecektir. Bu yoldan olarak yaz tarifesini ile beraber Yeniköy ve Beykoz arasında araba vapuru işletilmeğe başlanacaktır. Şirket bu seferler için 27 numaralı isimle işliyen araba vapurunu hazırlamaktadır. Vavurda bilhassa eğlenceler için yerler hazırlanmaktadır. Vapurun alt kısmı araba ve otomobillere, üst kısmı da yolculara açıktır.

Üst kısımda dans ve çalgı yerleri inşa edilmektedir. Burada bilhassa geceleri yapılacak mehtap âlemlerinde hem dans edilecek ve hem de eğlenecektir. Aynı zamanda vapurun üstüne bir de gazino yapılmaktadır. Vapura binenler sanki bir gazinoda oturuyor - muş gibi içki içecekler, eğleneceklerdir. Şirket bu seferler için yeni bir tarife hazırlamaktadır. Bu sene her mehtap zamanında geceleri Boğazda daimi eğlenceler yapılacaktır.

Güstav Fröhlich İstanbula Geliyor

Burada bir film çevirecek

Almanyadan şehrimizdeki alâkadarlara gelen haberlere göre evvelce İstanbul'a gelerek «Boğaziçi Şarkısı» isiminde bir film çeviren meşhur Alman artisti Güstav Fröhlich bu yaz mevsiminde tekrar şehrimize gelecektir.

Güstav Fröhlich haziran ayında Berlinde bir bar artistile evlenecek ve temmuz ayında da karısıyla birlikte şehrimizde bulunacaktır. Meşhur artist bu defaki gelişinde de İstanbul'da büyük bir filmi bazı parçalarını çevirecektir. Filmin mevzuu Fransız Akademisi muharrirlerinden birinin yazdığı meşhur «Dünyada Nimet» eserinden alınmış ve filme de bu ad konmuştur.

Güstav Fröhlich şehrimizde kaldığı müddet zarfında bir kaç temsil de verecektir. Artistin Ankara'ya da gitmesi muhtemeldir.

Çöp istasyonu Paraları Ne olacak?

Şehrin güzelleşmesine sarfedilecek

Floryada 936 programına dahil inşaatın nihayet 15 mayısa kadar bitirilmesi kararlaştırılmıştır. Evvelce bu iş için ayrılan tahsisat kâfi gelmediğinden bütçeye çöp istasyonları yapmak üzere konulan paranın bir kısmı da buraya ayrılmıştır. 937 bütçesile Floryada yapılacak işlere ise hazırda başlanacaktır.

Mayısa kadar ikmal edilecek işler arasında Floryanın çıplak kırsımının plan mucibince ağaçlandırılması, yolların ikmal ve kabineler inşası gibi mühim kısımlar da vardır.

Sular İdaresi Kâr temin Etti

Yeni yıla birçok alacak devredildi

İstanbul Belediyesine bağlı sular idaresinin 936 blâncosu varidatı 1 milyon 206 bin 589 lira 63 kuruş olarak tasdik edilmiştir. Bu yekûndan 471.162 lirası işletmeye, 189.081 lirası idareye sarfedilmiş ve 76.933 lira 91 kuruş satın alma taksitine verilmiş, 469.412 lira da safi hasılat kaydedilmiştir.

İdare, 5.608.322 liralık gayrimenkule sahip olup, bunun 4 milyon 427 bin 935 lirası şirketten devir alınmıştır.

Geçen yıllar idarenin abonelerden ve bilhassa resmi dairelerden bir sürü alacağı vardı. Bu alacak - tan 936 yılında epeyce bir miktarda tahsil edilmiş ve 937 ye hususî abonelerden 129.931 lira ve resmi abonelerden 99.034 lira alacak devrolunmuştur. Bu suretle umumî tahsilât yüzde seksen beş buçuğa çıkarılmış ve bütün masraflarda tasarruf temin edilmiştir.

Otomobillerin Tahdidini Istiyorlar

Şoför yerine de müşteri almak istiyorlar

Alâkadarlar, son zamanlarda İstanbul'da otomobile binenlerin azaldığını, buna rağmen her gün yeni arabalar çıkarılmak suretile piyasada ihtiyaçtan fazla otomobil bulunduğunu söylemektedirler.

Şoförler bundan maada; önde yanlarına bir müşteri daha almasına müsaade edilmesini istemektedirler.

Bu dileklerle mesleke ait diğer şikâyetlerin tesbiti için dünden itibaren cemiyette bir defter açılmıştır. Buraya isteyen her şoför müracaat ederek kendi el yazısıyla dilek ve şikâyetini yazdıktan sonra imzalıyacak ve sicil numarasını da ilâve edecektir.

Halk Filozofu diyor ki:

Halkımızın yüksek asaletinden utanalım!

Türk Şairi Abdülhak Hâmidin cenazesindeki heybetli manzarayı gördünüz. Son asırda Türkiye, bir adamın tarihe bu kadar heybetle teşyi olunduğunu görmemiştir.

Türk halkı rıyasız bir saygı ile bir tabutun arkasına akın etti. Hâlâ her yerde ihtifaller oluyor. Niçin?

Türk halkı, büyük kalem erbabından birine en yüksek saygısını sunmakta. Onda Türk insanlığı'nın en yüksek senbolünü tebci etmekte..

Acı bir surette hayret olunacak şey ise kalem erbabımızın, millî bir tabut arkasında, aldıkları tuhaf tavrıdır.

Bu kalem sahiplerinin hemen cürlesi, hattâ Türk edebiyatının varlığını barbar bağırarak bile, bu çoksun saygıyı fazla görmüş gibi bir takım felsefeler yapmaya koyuldular!

Hâmit romantikmiş, Şekspir ve Viktor Hügo'nun devamı imiş. Kıymeti henüz anlaşılamamış. İlimi bir surette tahlil edilmemiş.

Hele edebiyat münekkidi geçiren bir zat onun şîrinden bir şey anlamadığını, ancak güldüğünü söylemekle öğüncece kadar anlayış göstermekte beis görmemiştir.

Sanki edebiyatta da, bütün sanatlarda da romantizm her şey demek değil. Sanki bütün dünya edebiyatı Şekspir ve Hügo'nun bir devamı değil. Sanki bütün Türkiye, edebiyatının ve ediplerinin kıymetini anlamıyacak kadar cahil. Halkımızın bu en asil edibine gösterdiği yüksek asaleti önünde bir kısım kalem sahiplerine hâkim olan şu çirkin ruha, şu münkir ve şaşkın tefekkür tarzına acı acı hayret etmek kabil değildir.

İşte Türk edebiyatının en asil mümessili göçtükten sonraki büyük boşlukta...

Yaşasın halk!

Halk Filozofu

Kısa hizmetliler

Kadıköy Askerlik şubesinde yazılı olup ehliyetnameleri olmayan ve ehliyetnamelerini şubeye göstermeyen kısa hizmetliler 1 mayıs 937 gününde Yedek Subay Okulunda bulunmak üzere sevk edileceklerinden 29 ve 30 nisan 937 gününde bu kısa hizmetlilerin şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

Birimizin derdi Hepimizin derdi Sıhhat memurlarına ihtiyaç var

Bir okuyucumuzdan aldığımız mektupta hulusaten deniyorki:

"Herhangi bir vak'a ve kaza vukuunda derhal ve acele tedbir alınması için, kaza merkezlerinde olduğu gibi, nahiyece de, doktordan başka ikişer küçük sıhhat memuru bulunması icap eder. Meselâ: Bir kaza vukuunda imdadı sıhhi otomobili gelinceye kadar, yaralı fazla kan zayi etmektedir ve bazan, imdadı sıhhi otomobilinin gelmesini icap ettirmeyecek bazı cerrahi vak'alar, ufak pansumanların yapılması için hasta, otomobil ile hastanelere gönderilmektedir.

Bu gibi işlerde nahiyece'deki Belediye memurları kâfi değildir. Halbuki sıhhat memurlarının bulundurulursa, alâde müdâvâti evveliyeye ve sargı gibi işleri görürler ve yaralının daha fazla kan kaybetmesinin önüne geçebilir. Bilhassa bu ahval, geceleri, daha mühimdir. Geceleri, sıhhat memurlarının çalıştırılmasına daha çok zaruret vardır. Belediye ve hükümet doktorları bu işi yapamazlar. Bu, küçük sıhhat memuru işidir.

Bu meseleye lüzum gelen ehemmiyetin verilmesi için alâkadarların nazardikkatini celtbetmenizi dilerim."

Okuyucumuzun fikirleri şayanı dikkattir. Hakikaten bu fikirlere biz de iştirak ediyoruz. Bu mühim mesele üzerinde durulmasını, düşünülmemesini, icabeden tedbirlerin alınmasını bekleriz.

Edebî roman: 44

Sen de seveceksin!

Etem İzzet Benice

Yor ki, eğer bunlar aramızda teşehhis edilebilmiş olsalardı muhakkak ki tavci.. adını alır ve her günün insan ömrünü iyiye ve kötüye götüren bu iki büyük kuvvettir ki ve.. her yarın öbürün için yeni bir ümidin kaynaklığını yapıyor. Belki, Rifki da ömrünün ufkuna dökülen yazılar içinde ızdırabını dinlemek, ümitinden ümide düşmek fırsatını bulur.

Lütfiye Rifki için düşüncelerini bitirdikten sonra, yine daldı ve.. Bugünümün dünlerimin hepsinden daha iyi.. Hükümünü verdi, fakat tek şart..

Ve.. Lütfiye'nin bütün bu çaprazlık, bütün hayat safhalarını dolaşan düşünceleri arasında onu daldığı âlemden ayıran yine Zeliha oldu:

— Ya Sitti yemek yemiyecek misiniz?

Lütfiye, kaşlarını çatarak sordu:

— Saat kaç var?

— Akşam oluyor..

— İkinci ezanı okundu mu?

— Okundu..

Lütfiye, bir anda kararını vermişti.

— Hayır yemiyeceğim.

Ve.. ilâve etti:

— Akşama bekle beraber yeriz.

ve muti bir zevce haleti ruhiyesini anlatan Lütfiye:

— Nöbetten yorgun gelir. Ona beğendiği yemeklerden bir iki tane hazırlıyayım..

Dedi, mutbağa indi. Zelihadan sordu:

— Ne yemekler var akşama?

Zeliha:

— Çorba var..

Et var..

Makarna var..

Diye saydı.

— Tatlı..

— Tatlımız yok.

— Meyva mı verecektin..

— Evet. Karışık meyva verecektim. Kaysı, elma, muz.. vardi.

Lütfiye bir saniye düşündü ve Zeliha'ya:

— Salih arap köftesini sever. Dedikten sonra sordu:

— Köfteyi yetiştirebilir miyiz?

Arap hizmetçi:

— Bilmem. Vakit epey geç. Yemek zamanına kadar yetiştirebilir miyiz?

Diye, tereddütli genç kadının yüzüne baktı. Zaten Zeliha

gecedenberi hep tereddüt içinde vaktini geçiriyordu. Zembereği duaran bir saat birden nasıl durur ve susarsa evdeki hayat da son yirmi dört saat içinde birden durmuş ve birden susmuştu. Şimdi, Lütfiye'nin mutbağa inişi ile bu hayat tekrar canlanıyordu.

Genç kadın:

— Belki biraz gayret edersek yetiştiririz..

Dedi ve.. sözlerine ekledi:

— Evde kıyma var mı?

Zeliha:

— Yok..

Dedi.

— İnce bulgur..

— Var..

Ve.. devam etti:

— Kıymadan başka köfteye yapıyacak her şeyimiz var. Kıyma - mız kalmamıştı. Bugün bunu yapıtırmadım.

Lütfiye:

— Kıyma yoksa, şimdi senin çarşıya gitmen, gelmen uzun sürer. Köfte kalsın.

Dedi, ilâve etti:

— Et ne biçim?

— Kızartma.

— O fena değil.

— O halde sadece bir tatlı yaparız.

— Ne tatlısı yapalım?..

Lütfiye:

— Tatlı..

Tatlı..

Tatlı..

Diye kelimeyi ağzında bir kaç kere tekrarladıktan sonra,

— Hurma tatlısı.. onu hem ben iyi yaparım. Hem de Salih sever.

Dedi, hizmetçisine emretti:

— Haydi sen şekerli kestir, onu çıkar. Ben de yapmaya başlayıyorum.

O gece

Akşamda.

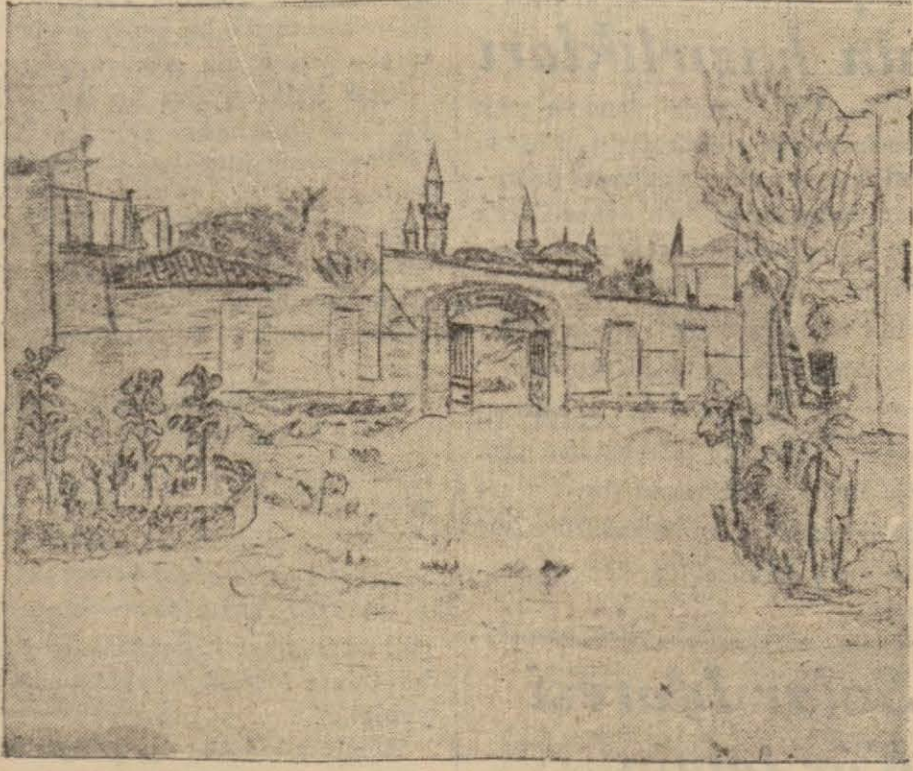
Yemek saati geçiyordu.

Salih henüz gelmemişti.

Lütfiye tatlıyı bitirdi. Sofra'yı kurdurdu. Giyindi, salonda kocasını bekliyordu. Salih'in eve en geç geldiği vakit bile akşam ezanı okunmamış olurdur. O mutlak akşam namazını evde kıları.

(Devamı var)

Istanbul hapishanesinde duvarlarla konuştum..

Umumi hapishanede

Mehterhane kapısı

"Bana bak Marmara.. ben kumarcı değilim.."

"Kasap, kasap, sen Marmaranın ne kadar namuslu olduğunu öğrenemedin ben, yirmi beş yıldanberi buraları bilirim.."

Baş gardiyanın odasının karşı -sında kapıları, pencereleri ardına kadar açık bekleme odaları var.. Yıllardanberi hapishaneye kim girip çıkmışsa, bu odalardan muhakkak gelip geçmiştir. Kadın, erkek, borçlu, suçlu, tam altı yüz şu kadar kişiyi bugün sakatları altında barındığı şu yüksek duvarlar arkasında kimbilir, neler var.. neler..

«Adaletin kestiği parmak kanamaz» derler. Binaaleyh, bu kadın duvarlar arasında ömür tepeliyenler elbette ki, cezayı sezarlarını çekmektedirler. Odaların duvarlarına kendi el yazılarıyla hatıralarını kaydedenler arasında gün tahliye edildiğini, fakat, yakında tekrar buraya geleceğini müftekirane kaydedenler bile mevcut. İlk odanın kapısından içeri girince, karşınıza Şehremini Çarlatan Ahmet çıkıyor. Eline geçirdiği bir ka-

lin kurşun kalemle sıvaları dökülmüş duvarın üzerine şunları karalamış..

«Ahmet sekiz ayla buradan çıkmıştır. Allah cümlelerinizi kurtarsın, amin, ah, bu da geçer amma, deler de.. (imza) Garip Ahmet..»

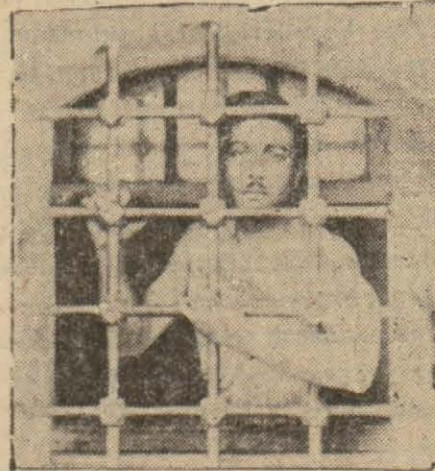
Garip Ahmedin yanında, Edirnekapılı yankesici Agop mevki al -mış. Yeni harflerle düzgün bir imza atan Agop, yazısının serbestliğinden pişmiş bir tarikatla benzer mektedir.. Galatalı K. Hasan, 22-4-934 tarihinde, kireç ve duvar üzerine şu malûm ve meşhur cümleleri yumurtlamış: «Kimseden istemem bir fatiha, tek kırmamınlar taşım..» Hasan galiba, öteki dünyaya giderken burasını salâvat taşı zannetmiş. Faka basmaz Nikonun da burada ne işi varmış bilmem. Ok -kallı bir imza da o konduymuş. Galatalı Lütfi ile, Yedikuleli Ömer ise, çok mahviyetkâr davranmış -lar, ve yalnız birer imza ile iktifa etmişler. Pehlivan Zeki ise yalnız üç gün kalmış ve her halde koca bünyeli olan bu adamcağız, küçük bir imza ile bir köşeciğe sinmiş. Kadıköylü Arap İsmail ise, tereddütte.. kendi kendine soruyor ve «Acaba tekrar gelecek miyim?» diyor. Usulanmışsa, müstahak ise, ceza işlerse, tabii gelecektir. Kayserili Şükrü, çok nedamet getirmiş. Ta -lie küsüyor. Duvar üzerindeki si -cil kaydına: Başına bir (dirayet) kuşu kondu, olmadı. Mahkûm ol -dum, diyerek 4-11-936 tarihile buntu elâleme ilân ediyor. Küçükpazarlı berber Halim de burada, fakat onun bir fikri mahsusu yok. Buradan ge -lip geçmiş. Oto nûmara 2531 Kara köylü şoförün yanında bulunuşu -na ve bu şoförün yalnız üç gün kal -mış olmasına bakılacak olursa, her halde şoförle birlikte berber Ha -lim de buradan tırıs geçmişe ben -ziyor. Galatalı Muammer, 3-3-937 tarihile yalnız 7 ay yattığını yaz -mış. Muammer har halde zengin bir kişi olacak ki, Kasımpaşalı Me -nehem Kohen onun yanına sokul -muş. Avuçlarını birbirine uğu -durarak yeni harflerle: «Çalışan kazanır, büyük bir sözdür. Men -hem burada iki yıl yattı» diyor.

Ortaköylü Sait ise, Menahem ile alış verişe kalkmışsa benziyor. Amma, işe kaçakçılık karıştırmış «Elveda arkadaşlar, Allah sizi de bu... cennetinden kurtarsın, amin Cümleye Allah ısmarladık» diyerek etrafa selâm vere vere ve Allaha niyaz ede, ede bu demir kapılar a -rasından geçip gidiyor. Yeniköylü Manoloğlu Petro ne iş yaptığını yazmamış amma, 33 gün yattığına bakılacak olursa, borç, morç mese -lesinden olsa gerek. Beşiktaşlı şo -für Ahmet 15 gün mahkûm oldu -ktan sonra çıkıp gitmiş ve Ramili Kâmil de birlikte alıp götürmüş -tür. Fakat, Ramide herkesin tanı -dığı şu meşhur Kâmil, buradan tem -melli olarak çıkmışa benzemek -tedir. Çünkü, kendi parmağını ba -sararak tasdik ettiğine göre, buraya şimdiye kadar dört sefer gelip git -miş kim bilir, belki de yine eli ku -lağındadır. Ramiden böyle meşhur -lar çıkmaz amma, ah... insanlık bu.. Kâmil, yanlış, aldanmış, yahut da aldatmış olsa gerek. Yako düş -kün namında birisi de buraya ge -lip gitmiş fakat, Yako Tophaneli limonlu Fethinin koltuğunun altına girmiş. Limoncu buraya iki kere gelmiş, son gelişini yedi gün sürmüş. Yako ile limon ticareti yapmaya gitmiş olacaktı.. Sicil kayıtları arasında bir de Muzaffer var. Bu -raya 935 yılında gelmiş, ismi cismi pek malûm olmadığı için münevvi bir adamcağıza benziyor. Kasım -pasadan Çakır Alâettinle, Eypüpli Feyyaz da bu kanapeler üzerin -de pineklemişler.. Bir eylülde A -rap Cemal tahliye olunmuş amma, Kitaracı Panayotun, «Hey arkadaş -lar, gün doğmadan neler doğar» di -ye ümitli oluşuna bakılırsa, Arap Cemal papet tutar takımından olan -lara benziyor. Kitaracı Panayot, kendisini şimdi acaba, Galatada mı yoksa Yenikapıda mı, nerede eğ -lendirdiyor. Kasımpaşalı boksör N -sim Kohen, kuvvetini, marmara ile mi denemiş, yoksa denememiş mi, 936 da buradan çıkıp gittiğine ve marmara hâlâ hapishanede bulun -duğuna göre, aralarında biz çar -pışma olmadığı zannedilebilir.. Za -vallı Hayim, Yedikuleden kalk -mış, Beledive borcu için bu -

raya gelmiş. On gün kalmış, Un -kapanlı şoför Amanvermez Bekir, Çeşmemeydanlı yankesici Ya -sın yanında yer almış. Arap Sefer, 936 da «elveda arkadaşlar Arap Se -fer bu akşam tahliye olundu» di -ye yazmış amma, şimdi yine hapishanede bulunuşuna bakılacak olu -rsa «elveda» çok uzun sürmemiş Arap Sefer hapishaneyi tekrar boy -lamıştır. Tavukpazarlı İhsan, Arap Fatmayı döğdüğünden ötürü 36 gün burada yattığını bildiriyor. Şüca -ettin namında (şeci) bir zat bıça -ğı denemek istemiş amma, burada otuz gün pişmanlık çıkarmıştır. A... a... Çanbaz Ali de burada.. Da -ha tuhafı, Akşam gazetesi maki -nisti İbrahim Erdurman bile bir nafaka işinden burada bir gün bek -lemiş. Çıkıp giderken duvardaki hatıra defterine şunları not etmiş: «Benim 14 yaşında bir çocuğum varmış, her ay başında on lira veri -yordum. Bir gün kaldım..»

Akkartalı M. namında birisi, dün -yayı şenlik içinde yaşamaya davet ediyor. «Hey insanlar, neşe içinde yaşa, aklın gelsin başa» diyerek tav -siyelerde bulunuyor. Sirkeçili M. Nuri Belüs bir gölge gibi görülü -yor. Çok tam olduğu da buradan anlaşıyor. Memduh namında çok pişmiş benziyen bir zatı muhte -rem kendine mahsus bir yaprak aç -mış, en üste «Acab atekrar gelecek miyim?» diye kayda başlamış ve tekrar gelmiş. Aşağıya şerh geç -miş: «Tekrar geldim, üç buçuk ayı bitirdim, gidiyorum» diyor.

N. D.

Hikmet pelvan hapishanenin zin -dan penceresinden bakarken

Bir dansöz uğruna suç işleyip hapse giren taltisler az değildir..

HIKAYE

Yazan: Nezihe Muhittin

Mistik çoban

İsterik mi isterik, züppe mi züppedir bizim Bayan Ferda «Yamaner». Müstehtizdir; çünkü Parisli kadınlar; ağır başlı, temiz yürekli, kendi halinde insanlara «bon» derler. Bizim ahmaklara «bön» de -diğimiz gibi. Bayan Ferdayı küp -lere bindirmek isterseniz kendisi -ne Türkçe, ne saf ve iyi bir bayan -sınız, yahut Fransızca «bon» sunuz deyiniz de görelim sizi.. Ahırsınız cevabını: — Allah göstermesin niçin «bon» olacaktım. Ben kur -nazım.. ben meğantım! der.

Kendi iddia ettiği yüksek tahsi -line rağmen kurnazlığın ne gülünç ve ne iğrenç, maneviliğin ne baya -ğı, ne aşağı olduğunu ayırt ede -mez..

Ona «bon» demeyiniz de ne der -seniz deyiniz.. Fasid deyin, zalim deyin hain deyin memnundur. Ayıp değil ya hatun şeytanlığı me -lekliğe tercih ediyor işte.. Bundan dolayı kendi aklınca daima iğneli esprilerle konuşur. Dümdüz konu -şanlarla «bon» diye alay eder. Yer -li yerinde cümlelerle açıkça me -ram anlatan Almancayı bildiği hal -de, bin bir espi ve nükte ile iğneli fiçiya benziyen Fransızca'yı sever. Ve Fransızcadan okuduğu hikâye -leri mutlaka, yüzüne gözüne bu -laştırmak hayatına tatbik etmeğe kalkışır. Yine bu derme çatma hi -kâyelerden bozuk düzen felsefeler çıkarmıştır: Meselâ; sevmek kü -çüklüktür. Fakat bir garsoniyere girip çıkmak kibar bir kadın için monden bir mecburiyettir. Vefa -kârlık ve sadakat budalalık, aldat -mak san'at ve zekâdır.

İşte yirmi gündür yaşadığı bu ı -sız çiftlik hayatına da yine bu hi -kâyelerde okuduğu ve model aldı -ğı dömi monden kotes ve düşesler -den birine benziyebilmek hülyası -le tahammül ediyordu. Fakat bu yirmi gün bomboş geçmişti.. Şeh -re dönünce dostlarına anlatmak, bö -yle ıssız köşelerde bile neler yarat -

mağa kadir olduğuna inandırma - için maceralar uydurmağa mı me -sur olacaktı?

Kırların ortasında, gölgeli bir ç -narın altında esniye esniye oku -mağa başladığı «Keydoma Pa -sın» meşhur «Jozef» hikâyesini bi -tirdiği zaman dirilen sinirlerle hasır şezlongda gerinerek etrafına bakındı..

Hikâyedeki küçük Labaron Fre -siyere benzemez miydi?.. ne şen ne espritüel bir kadındı madam La -baron Fresiyer!.. Tıpkı tıpkı kendi -si gibi..

Kocasının şatosunda sıkılan bu -şuh ve kibar kadının, kapıcının oğ -lu aptal ve yakışıklı genç Jozefa cınadığı oyuna bayılmıştı doğru -su!.. Sevimli madam Labaron Fre -siyerin aptal Jozefi varsa, bayan Ferda Yamanerin de bir, bir.. me -selâ biraz ötede keçileri otlataf tu -haf bakan şu budala çoban Misti -ki olamaz mıydı?..

Derhal fiiliyata geçti ve elite çoban Mistığa «gel!» işaretini co -ktı. Genç çoban gözlerini kendisini çağıran kadına hayretle dikmiş ol -duğu halde yerinden bile kıpırda -madı. Halbuki Jozef de köylü ol -duğu halde mürekkep yalamış -tı. Aptaldı yani «bon» du amma ma -dam madam Labaronun değil el iş -retine, gözünün ucunun kıpırda -masına bile canla gönülle koşacak kadar galanlığı vardı. Ferdanın canı sıkıldı. Fakat eğer hikâyesini yaşıtırsa lirik tarafı kuvvetli ol -acaktı. Çünkü Mistik, Jozef gibi bir kapıcı oğlu değil, kırların hür ç -cuğu bir çobandı.

Ferda bu sefer seslendi: — Mistik buraya gel! — Mistik cevap olarak başını iş -tarafına bir kaç defa salladıktan sonra arkasını döndü.

— Vay sersem vay!

Devamı 6 ıci sayfa

Büyük Harpte Türk Bahriyelileri Nasıl döğüştüler

Tefrika No. 16

Yazan: Zeki Cemal

Rus donanması, baskının tam ne -tice vermesi için iki filoya ayrıl -mıştı. Sancakta amiral gemisi -Mari - Kostantin ve Çeşme iske -lede ise Paris, ikinci amiral gemisi Sovitilli. Roslav gemileri vardı. İ -ki fırkateyn de liman haricinde kalmıştı.

BASKIN BAŞLIYOR!

Moskof donanması yelkenleri açmış, Sinop limanına doğru iler -lemişti.

İki gündür rakit geçen hava bir -denbire bozmuş, yağmur başla -mış ve garip bir sis tabakası da limanı kaplamıştı.

Yarım saatlik mesafede bulunan hiç bir şey görünmüyordu.

Amiral Nahimof'un bulunduğu Mari, hattâ harp ilerisindeki iki Osmanlı fırkateyninin 4-5 yüz me -tre karşısında demirlemeye başla -dı.

İki Osmanlı gemisinden birisin -de amiral bayrağı dalgalanıyordu. Bunu gören Nahimof çok memnun oldu.

Amiral gemisinin yanına diğer gemiler de sıra ile demirlediler. —Moskof donanması bir taraftan demirlemeye başlarken diğer ta -raftan amiral gemisinden ateş em -ri verildi:

— Ateş..

Bunu gören Osmanlı donanması ve istihkâmlardan birdenbire ce -

vap verildi..

— Ateş..

Birdenbire ne olduğunu anlıya -mayan Osmanlı donanması ve is -tihkâmları kalblerine kadar so -kulan düşmanın karşısında ateş püskürmeye başladılar.

— Ateş..

— Düşmanın direklerine.. seren -lerine..

Ateşler birbirini takip etti ve Rus donanması Osmanlı donanması ü -zerine yüklenmekten başka çare bulamadı.

Çünkü bir baskın olmasına rağ -men Türkler o kadar çabuk kendi -lerini toplamış ve kancık düşmana böyle cevap vermişlerdi ki.. Amiral Nahimof bunu aklından bile geçir -memişti.

Kostantin ismindeki Moskof ge -misi biraz daha yaklaşmıştı.

Şimdi Osmanlı fırkateynleriyle karşı karşıya ve top menzilleri al -tında bulunuyorlardı.

Ruslar mütemadiyen kumbara -lar atıyorlar ve fırkateyni yakmak için uğraşıyorlardı. Fakat kahra -

man Tü.. Fahriyelileri kolay kolay gemilerini yaktırmazlardı.

Ateşe ateşle.. Kumbara kum -baraya cevap verdiler.

Lâkin.. ateşin en kızgın zama -nında gelen bir kumbara baştan fırkateyni yaraladı. Ve birdenbire bir alev sütunu liman içinde yük -seldi.

Bunu gören Moskof donanması büsbütün cesaretlendi. Bir taraftan gemiler.. diğer taraftan şehre ve halkın en kesif bulunduğu mahal -lelere ateşe başladılar.

Alçaklığın bu kadarı olamazdı. Kaçık a.. uruşma az geliyormuş gibi şimoi de biçare halkın, ço -luğun çocuğun gözü korkutula -caktı.

İşte Rusların arzusu oldu. Şehir de ateşler içinde yanıyordu.. İslâm mahallelerinden, hem de bir kaç koldan ateş başladı.

Türk donanması son cevapları da verdiler. İki saat kadar süren bu çarpışmadan sonra hava biraz yük -seldi.. Göz gözü daha iyi gördü.. Ateş kesilmişti. Üç Osmanlı fir -

kateyninin yandığı, iki nakliye ge -mininin batığı anlaşıldı.

Hava biraz düzelince liman hari -cinde kalan, iki Rus fırkateyni de i -çeriye girdi. Ve Rosislavin gerisin -de bululan Osmanlı korvet ile bir -ke hücum etti.

Bunlarla boğuşma çok müthiş oldu.

Fakat..

Öğleye doğru Kornilof'un ku -mandasında olarak üçüncü bir Rus filosu daha Sinop önlerinde gö -ründü.

Bunlar Odesa, Kırım, Gersenos ismindeki gemilerden mürekkepti. Bunlar Sinop açıklarında bir Türk gemisine rastladılar.

Bu geni harp esnasında liman -dan çıkma muvaffak olmuş sü -vari Arap Yahya beyin idaresin -deki Taif gemisi idi.

Moskof gemileri Taif üzerine a -teş ederek bir baskın daha yapmak istemişlerdi.

Fakat Arap Yahya bey, karşı -sındaki düşmanların boy ölçüle -meyecek kadar çok olduğunu görün -

ce, daha fazla olan süratine gö -venerek gözden kayboldu.

Yeni gelen gemiler Sinop'a gi -rince vaziyet büsbütün değişti. Çün -kü birdenbire kuvvetlenmiş olan Ruslar bu sefer Osmanlı gemileri -ni yedeğe almak ve zaptetmek me -rakına düşmüşlerdi.

Artık vaziyet çok fenalaşmıştı. Amiral da bütün soğuk kanlılığına rağmen düşmanın bu kahpece ha -reketi karşısında yapacak iş kal -madığına kanaat getirmişti..

— Cephaneliklere ateş koyun..

Bir saat sonra Sinop gökine bir -yüklesin infilâk sadaları bütün Türk donanmasının, düşmana tes -lim olmaksızın, mahvolmaya ter -cih ettiklerini ilân ediyorlardı.

Bu felâket havası tam bir gece sabaha kadar devam etmişti.

Ertesi gün..

Türk donanmasından bir hay -kalmamıştı. Amma.. kahpe düş -man donanmasının direk, seren, ar -malari kâmilin budanmıştı.

(Devamı var)

Müzik

Kadınların mı sesi güzeldir, erkeklerin mi? Konservatuardaki salâhiyetdarlar cevap vermekten çekiniyorlar

Sesi zevkle ve lezzetle dinlenen Bayan Safiye

Alaturka musikide tsmi ön safta gelenlerden Münir Nureddin

Bir fotoğrafa baktığınız zaman, nasıl aslına benzemediği hemen aklınıza gelirse, radyoda ve plâklarda dinlediğiniz seslere de inanmayın!

Güzel ses deyince ilk defa insanın aklına nedense Safiyeler, Hamiyetler, Muallâlar, Eftalyalar, Münir Nurettinler ve saireler geliyor.

Falbulki biz İstanbulun güzel sesini nerede bulmak lazım geldiğini bilmiyoruz. Hiç konservatuara gittiniz mi?

Herkes sevdiği ve alıştığı bir sesi zevkle dinler, fakat Türk musikisinin, daha doğrusu musikide ve «şan» da Türk sesini asıl nerede dinlemek lazım geldiğini bilmiyoruz.

Dün, konservatuara gittik. Ve orada, yetismek için bütün istidat ve kabiliyetlerle çalışan varlık-larla karşılaştık.

Türk musikisinin bir intikal devresinde olduğunu kabul edenler, orada, konservatuara görüştüğümüz kıymetli muallim Nurullah Şevket'in söylediklerine elbette biraz dikkat ederler.

Nurullah Şevket der ki: — Türkler, muhakkak ki sesleri güzel olan insanlardır. Ancak ses, terbiyeye muhtaçtır.

Normal bir teganni için tabii sesin hiç olmazsa bir oktavdan fazla olması, sesin renkli ve muzikal kabiliyetini fazlalastırır.

Eski zamanlarda teganni san'atının yalnız İtalyanlara has olduğu sanılır. Çünkü: İtalyan mugannileri dünyanın her köşesine yayılarak, teganniye çok kolay olan lisanslarla şöhrat bulmuşlardır.

Şehirlerde, saraylarda opera o-yunlarının daima İtalyanca olarak dinlenmesi modaya adet haline girmişti.

Sonraları Almanlar, Fransızlar, Ruslar, Çekler, Macarlar, Bulgarlar, Yunanlılar ve Romanya-lılar gibi büyüklü küçüklü bir çok milletlerden meşhur muganniler yetişti.

SES NASIL TERBİYE EDİLİR? Tedricen pratik, metodik bir terbiyeye tâbi tutularak inkişaf ettirilir. Ses terbiyesile müzik terbiyesi muvazi bir yol takip eder. Bu çalışmalardan sonra ses ol-gunluk ve «resine girer ki, biz bu-na «normal ses» ismini veriyor. Se-sin ideal vasfı hislerimizi ve heye-canlarımızı ifade etmesidir.

İdeal ses kemani bulunca asıl teganni san'atinin güzelliği ve sa-rir. Tegannide kendini gösterir. Tegannide sesli ve sessiz harf-esasen ses ve lisan tegannide bir-birinden ayrılmayan ve daima bi-ribirini tamamlayan iki mühim e-sastır.

Güzel ses kendiliğinden yeti-şmez. Mevcut güzel sesi terbiye et-mek lazımdır.

Tabiatın yarattığı müstesna bir ses teknik bir terbiye ile olgun-laştırılırsa, daha müstesna bir ne-tice elde edilir.

ŞARKI SÖYLİYEN İNSAN ÇOK RAHAT ETMELİ.

— Dünyanın her tarafında te-ganni san'ati en fazla rahat ve hu-zur isteyen bir meslektir. Teganni cihazımız vücudumuzun sıhhat ve diriliğiyle işler. Bu itibarla bir mu-ganninin sıhhatine pek fazla itina etmesi ve bilhassa âsâbını bozma-sı lazımdır.

Avrupada bir muganninin intizamsız ve yorucu bir hayat geçir-mesi şöyle dursun, çok konuşması bile sesine ziyandır. Hattâ, bazı bü-yük mugannilerin konser verecek-leir gün, hiç bir kimse ile kat'iy-en yüksek sesle konuşmayıp, fı-sılı şeklinde konuştukları vâki-dir.

İYİ BİR MUGANNİ OLMAK İÇİN.

— Bu mesele hakkında kat'i bir şey söylemek maalesef mümkün değildir. Çünkü teganni tahsilde bulunan talebenin istidat ve kabi-liyetine göre değişir.

Öyle muganniler vardır ki, üç dört sene zarfında büyük muvaf-fakıyetler göstermişlerdir. Fakat, buna rağmen altı yedi sene maz-but bir tahsil plânile çalışmak el-

bette san'atta tekâmülün ideal bir şeklidir.

MEMLEKET HUDUTLARINI AŞACAK BİR SES

— Biz, sesimizin terbiyesine da-ha yeni yeni ehemmiyet vermi-ye başladık. Bugüne kadar kim bi-lir, ne beynelmilel kudrette kabi-liyetlerimiz mahvolup gitti.

Memleket hudutlarımızı aşacak san'atkarların yetişmesi, zamanla çalışmak ve teşkilât meselesidir.

Bu lüzumu takdir eden Cumhu-riyet hükûmeti İstanbul ve An-karada konservatuarlar kurdu.

Bittabi 'bu müesseselerin çalış-ma neticelerini bugün için çarça-buk almak mümkün değildir. Fa-kat bu emeğin boş karşılanmıyaca-ğına emin olunuz.

İKLİM VE LİSAN

— İklimin, hangerenin faaliyeti üzerine mühim tesirler yapacağı âşikârdır. Rutubetin, soğuk veya sıcak hâncerede tesir bırakma-sına imkân yoktur.

Lisanın ses üzerine tesiri çok en-teresan bir usuldür. Lisan hem sesin estetiği, hem de tekniği üzerinde müessirdir. Zamanımızın teganni tekniği, tekellümü en zor lisansları bile mümkün mertebeye estetik bir kalıba sokmuş ve dinlenebilecek bir hale getirmiştir. Türk dili, bir çok dillere nazaran çok güzel bir armoniye malikdir.

Türk lisanını bir muganninin ağzından dinlemek bize büyük bir bedii zevk ve heyecan verir.

KADINLARIN MI SESİ GÜZE, ERKEKLERİN Mİ?

— Evvelce sestem bahsettiğim zaman bunları izah etmiştim: Ses her yerde olduğu gibi bizde de hem kadın ve hem de erkekte mevcuttur.

ALATURKA, ALAFRANGA

— Alafanga şarkı usullerini kâ-fî miktarda anlattım, sanırım. A-laturka musikinin ise şimdiye ka-dar gördüklerime, duyduklarıma nazaran öyle ağız, nefes tekniğini bilerek veya rezonatörlerin şuur-lu bir şekilde işletmesi suretile teganni vâki değildir. Alaturka şarkı, alaturka eserler ritimlerle beraber ve sital'e riayet ederek gü-zel bir sesle ve hiç bir garp şarkı-tekniğine tâbi olmaksızın insi-yaki bir şekilde teganni edilmek-tedir.

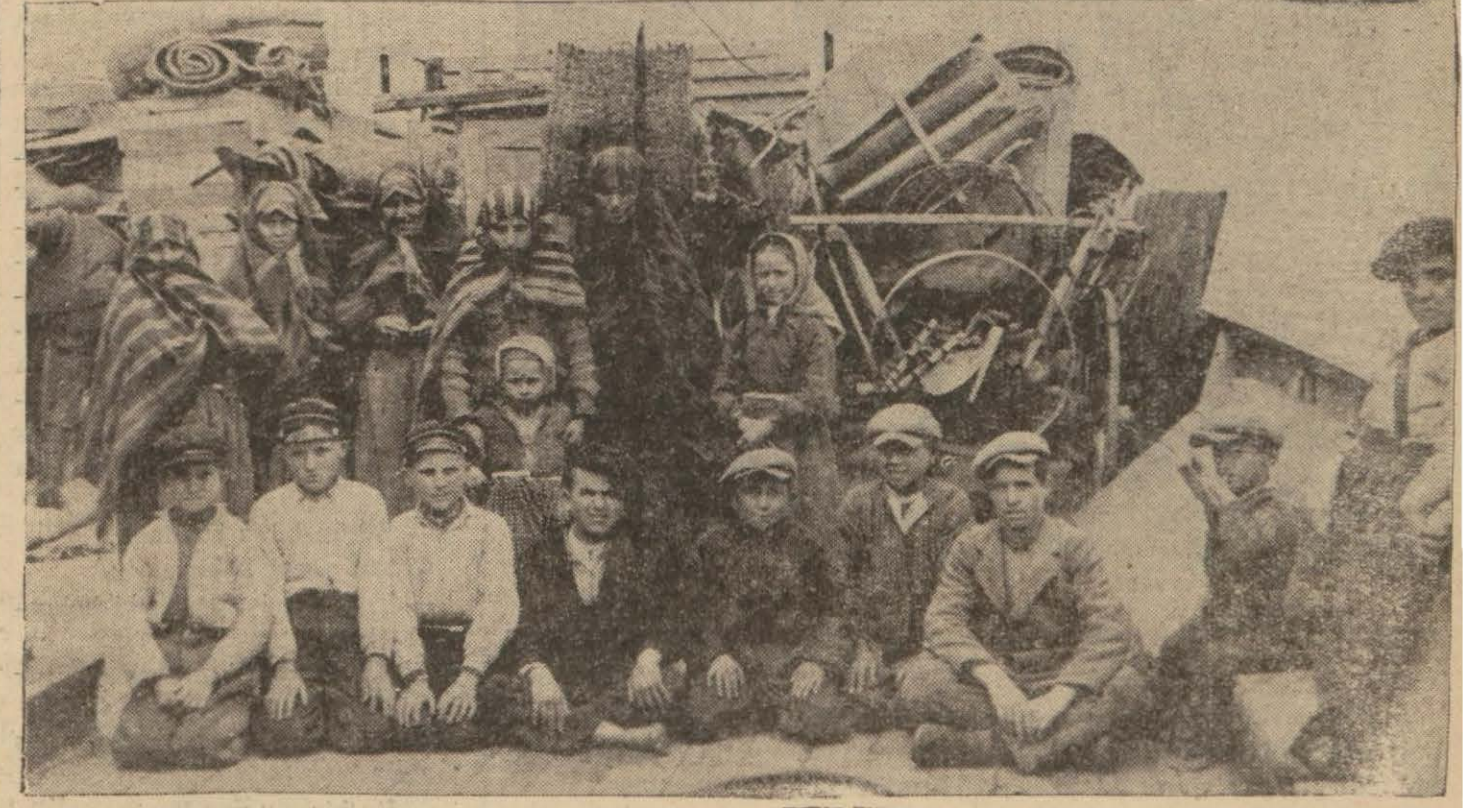
RADYO VE GRAMOFON

— Radyo, gramofon plâğı, bize sesin teknik ve güzelliği hakkında sarıh ve kat'i bir fikir vermez. Me-selâ: Öyle güzel insanlar vardır ki fotoğraf makinesi onları pek mânâ-

Muhacirler

Yurt dışından Anavatana göç etmiş ırkdaşlarımızı istis-mar eden bazı kimseler var

Yüzlerce ton şekeri memleket gümrüklerinden nasıl içeri sokuyorlar?.. Muhacir kıyafetine giren teşkilât adamlarının marifetlerini okuyunuz...

Yurt dışından gelen ırkdaşlarımızdan topla bir manzara

Türkiye'ye yeniden bu yaz, 30 bin muhacir gelecek.. bu yazıyı merak ve alâka ile okuyunuz

8 ci İhtisas Mahkemesi; Bulgaris-tandan göçmenler namına yüzlerce ton şeker kaçakçılığı yapan Salâhat-tin Rifat, Galip ve Burhanın mu-hakemelerini nakzan tekrar gördü. Ve neticede mahkeme, yine kaçak-çılara ikişer sene hapis, ikişer sene sürgün ve 103.000 lira para ce-zası verdi.

Zavalı göçmenlerin ana vātana iltica etmelerinden ve onlara sırf yardım olur maksadile gösterilen kolaylıklardan istifade etmek isti-yenlerin bu âkibetini kısaca kay-dettikten sonra bu şeker meselesini ve buna benzemek kabiliyetini gös-teren diğer meseleleri gözden ge-çirelim:

Rumeli Türkleri, İstiklâl harbin-den sonra akın akın, evini, çiftini, çubüğünü, çanağını cömleğini yok pahasına starak, hattâ arkasında bırakarak ana yurda, genç, taze ve yeni yolda hız almış dinç ana va-tana kavuşmaya koştu. Hükû-met, kendisinden uzak diyarlardan, ayrı köşelerden kopup gelen evlât-larına kucağını açtı ve onlara her fedakârlığı yapmak için bir çok şeylere baş vurdu:

Ev verdi.

Toprak verdi

Para verdi.

Ve hattâ getirecekleri bir çok maddelerden gümrük almadı.

Bu meyanda beher ailenin geti-receği beş bin lira kıymetindeki şe-keri de gümrük resminden muaf tuttu.

Fakat bundan bazı açığözler, hiç hakları olmadan istifadeye ka-lıştılar. Fakat haksızlıkları mey-

sız ve hattâ çok çirkin denecek bir şekilde kâğıt üzerine tersim eder. Ve yine bunun aksi olarak çirkin-leri de güzellik nümunesi olacak derecede canlandırır. Bunlar haki-katten çok uzak olan şeylerdir.

Ses de tıpkı böyledir. Filmelerde, plâklarda, radyolarda dinlediğimiz dev gibi seslerin bir çoğu hakikat-te ya bir sinek vızıltısı gibi ufak, veyahut teknik ve renk itibarile çok bayağı şeylerdir. Hakikat, dai-ma gözle görülmeli ve kulakla işi-tilmelidir.

dana çıktı ve adalet yakalarına ya-pıştı.

Memleketimizde kaçakçılarla mü-cadele son teşkilâtın sonra büyük semereler verdi. İstanbul gümrük-leri kuş uçurmuyor. Nasıl olur da yüzlerce ton kaçak şeker memleke-te girebilir? Muhafaza teşkilâtı en ufak bir hâdisede en büyük hassa-siyeti gösteriyor.

Kurnaz kaçakçılar şeker içinde bakınız, nasıl hareket ediyorlar?

Bulgaristanlı Türk pasaportu -nu çıkartıyor; Türkiye'ye hicret e-decek. Bunu derhal kaçakçı şebeke haber alıyor ve adameğizla temas başlıyor. Muhacirin evi 500 lira kıymetinde değil mi? Beş bin lira-ya satılmış gibi gösterilecek. Ka-çakçılığı Bulgaristandan idare e-zası verdi.

— Senin evine beş bin lira kıymet ko-şurduk. Sen, sefarethaneye beş bin lira gösterecek ve kaydını ona göre yapacaksın.

Muhacir hayretle soruyor:

— Niçin?

— Sesini çıkarma.. Sen de ticaret et, biz de ticaret edelim. Hem bu-nun bir mes'uliyeti yok ki. Sen beş yüz lira ile şeker alırsın; biz de beş bin lira ile.. Hepsini biz İstanbula naklederiz. İstanbulda senin şeke-rini sana teslim ederiz. Metelik masraf etmezsin.

Muhacirin bu işe akli yatıyor. Çünkü Türkiye kanunlarını bil-miyor. Mesuliyet yok, diyorlar, ken-disine kolaylık gösteriyorlar. O da:

— Peki, diyor.

Ve şeker İstanbula geliyor.

Amma, bir çuval, iki çuval filân değil.. Yüzlerce ton!

Çünkü, bir çok muhacirler sene-lerce böyle kandırılıyor.

İSTANBULDA

Şekerler İstanbula geliyor. İstan-bul piyasasına ucuz fiatla sevkedi-liyor. Kaçakçılık böyle devam eder-ken, arada sırada şikâyetler, sızın-tılar oluyor. Meselâ bazı muhacir-lere vâdedilen para İstanbulda ve-rilmiyor.

BEN ŞEKER GETİRMEK İSTİYORUM

Teşkilât memurlarından biri, bir Bulgaristanlı muhacir kıyafetine giriyor ve muhacirlerle temas edi-yor:

— Ben şeker getirdim, diyor; fa-kat kendimkinden fazla.. Amma, vâdettikleri parayı vermediler.

Canı yanan muhacirler hep bir-den dert yanıyorlar:

— Ah kardeş.. olanlar bize de ol-du. Bizim işler de fena.. El âlem zengin oldu, bize orada akıl veren olmadı ki..

Muhacirlerin bu itirafı üzerine mesele meydana çıkıyor ve kaçak-çı şebeke ele geçiyor. İşte, muha-keme, muhakeme ve mahkûmi-yet.

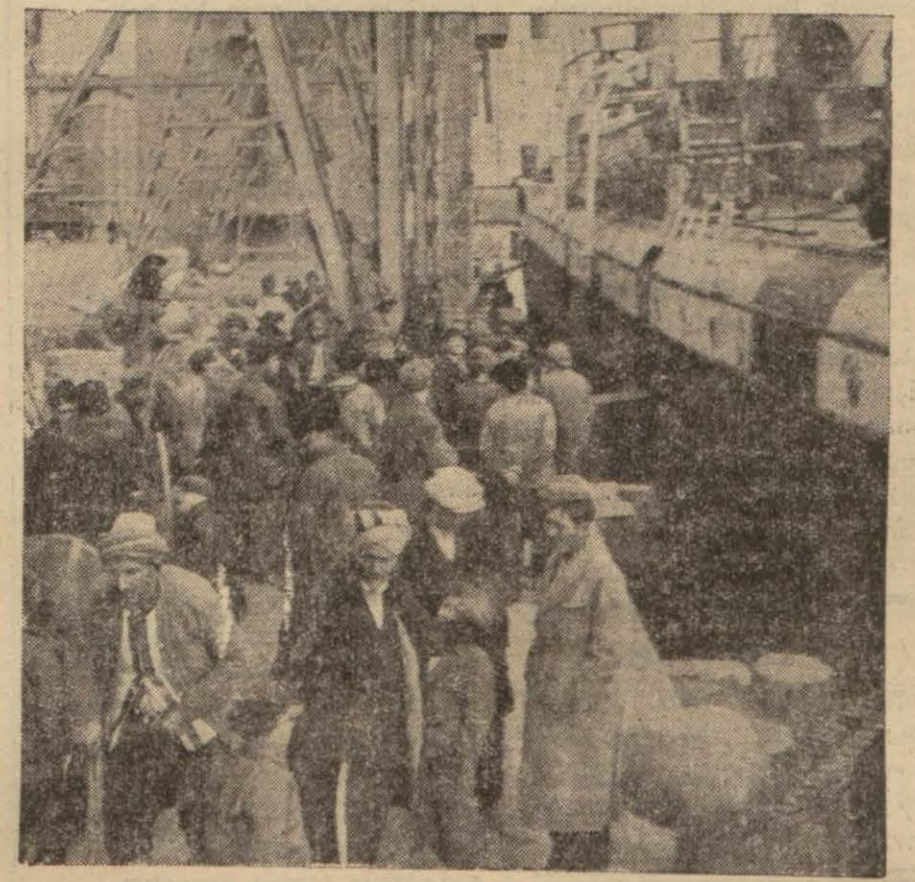
Şimdi muhafaza teşkilâtı daha mühim tedbirler almıştır:

1 — Bulgaristandan gelen mu-hacirlerin mâli vaziyetleri iyiden iyiye tetkik ediliyor.

2 — Her muhacir mesleğine göre mal ithal edebiliyor. Ancak şeker tüccarı şeker getirebiliyor.

III — Sefarethane muhacirin e-lindeki parayı tapo kayıtlarına gö-re tasdik ediyor ve en ufak bir şüphe karşısında büyük bir hassa-siyet gösteriyor.

Fakat kaçakçı boş durur mu? Şe-ker olmasın da kumaş olsun, deri olsun, ne olursa olsun? Gayretin-den bir zerre kaybetmemiştir.

Rihtimde henüz vapurdan çıkmış muhacirler

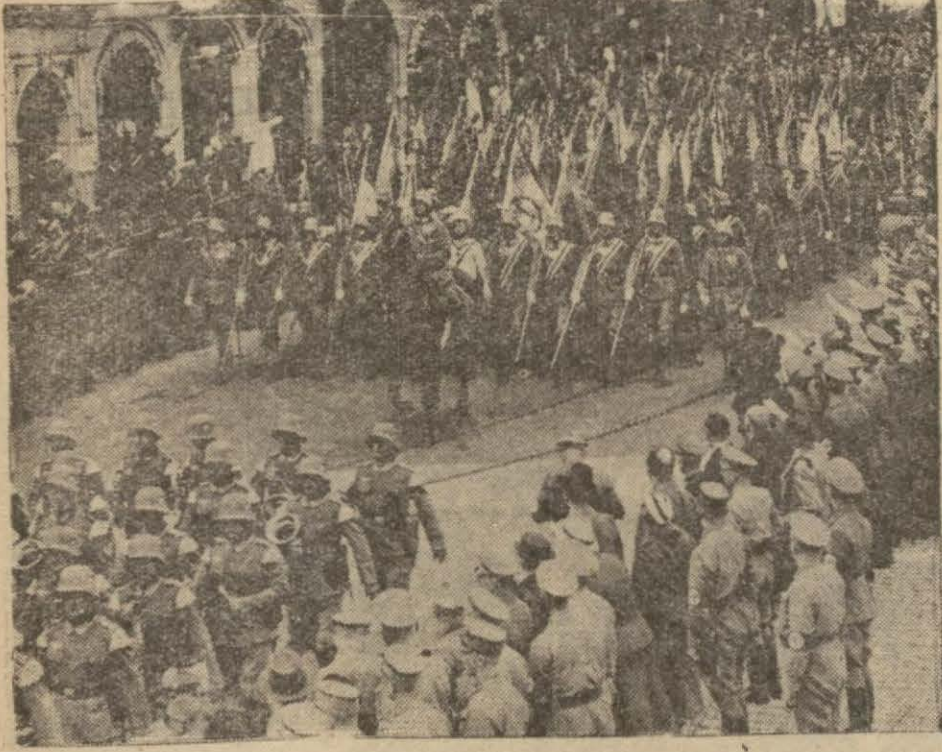

Konservatuarda «Şan» muallimi Nurullah Şevket

General Ludendorf

Almanyayı Sovyetlerle
anlaştıracabilecek mi?

Alman kumandanlarının Sovyetlerle gizli konuşmalar yaptıkları ve Hitleri İknaa çalıştıkları bildiriliyor

Ludendorf: Alman milleti harp
için silâhlandı, diyorLudendorfun iyi bakılmasını tavsiye ettiği Alman ordusundan bir
kıta Berlinde yürüyüş halinde

Alman devlet reisi Hitlerin maruf Alman generali Ludendorf ile bir mülakat yaptığı ve bu mülakat neticesinde aralarında mevcut görüş ayrılığının bertaraf edilmiş olduğu yazılmıştı.

Bu barışma, dünya matbuatında muhtelif tefsirlere uğramıştır. Bilhassa, Almanyanın başlıca askeri mütehassısı olan general Ludendorfun, «Her şey harp için» prensibi hatırlatılarak, Alman erkânı harbiyesine müşavir olması sulh için hayırlı bir alâmet sayılmadı.

Dün gelen İngilizce Sunday Kronikal gazetesi Hitler - Ludendorfun mülakatının iç yüzünü bütünüyle başka bir mahiyette anlatmaktadır. Bu gazeteye göre, Alman erkânı harbiyesine mensup yüksek rütbeli zabıtlar, Almanya için mükün ve mevcut en kuvvetli askeri ittifakı temin edebilmek gayesiyle Sovyet generalleriyle gizli bir anlaşmaya girişmişlerdir. Bu temaslara o hale gelmiştir ki Hitleri vaziyetten haberdar etmek ve bu gayenin Almanya için en makul yol olduğuna İknaa çalışmak icap etmiştir.

Generallerle Hitler arasında uzun görüşmeler olmuş, ve bu görüşmeler esnasında, İspanyada Rus askerlerinin İtalyan kıtalarını bozguna uğratmaları, İspanyada tetkikat yapan Alman generalinin «Bir Avrupa harbinde İtalyan kuvvetinin Almanların tasavvur ettiği den daha az olduğu» yolundaki raporu ileri sürülmüş, Hitlerin İtalya ile daha sıkı bir ittifakın bugünkü vaziyette Almanyanın mevkilini kuvvetleştireceği yolundaki kanaatin değiştirilmesine çalışılmıştır. Bütün bunların Hitler üzerinde hiç bir tesir yapmadığı iddia edilemez. İşte bunun üzerinedir ki Hitler, Ludendorfun fikrini almağı lüzumlu görmüş ve onu davet ederek görüşmüştür. Bununla beraber Hitler birdenbire ortaya çıkmış olan bu meseleyi etraflıca tetkik etmek için bir haftaya ihtiyacı olduğunu bildirmiştir. Bu müddet bitmiş bulunuyor. Tahminler, Hitlerin, her buhran esnasında kendilerine tamamen itimat ettiği askeri müte-hasssıların fikirlerine iştirak edeceği merkezindedir.

İngiliz gazetesinin yazdıkları burada bitiyor. Eğer vaziyet hakikaten böyle ise, İngiliz gazetesinin son tahmininin doğru çıkması çok muhtemeldir. Çünkü dün Tunzingde Ludendorfun Alman ordusuna girişinin elli beşinci yıl dönümü dolayısıyla yapılan kutulama merasimine Alman harbiye nazirinin tayyare ile gelerek Hitlerin tebriklerini bildirmesi, generala dev-

Üç Komita

Müderecatımızın çokluğu dolayısıyla Üç komita tefrikamızı bugün koyamadık. Okuyucularımızdan özür dileriz.

HİKÂYE

Mistik çoban

(Dördün'ü sayfadan devam)

Ferda sinirlendi. Bu sefer tepinir gibi ayaklarını yere vurarak haykırdı:

— Sana söylüyorum Mistik! Çabuk buraya gel!

Neyse Mistik ayağa kalktı. Aralarındaki epeyce mesafenin hiç acele etmeden yarısına kadar geldi. İki elini boru gibi ağzına koyarak sordu:

— Eyyy! ne istiyorsun bakalım benden?

— Buraya gel, yanıma gel çabuk!..

— Aaaah.. gelemem!..

— Niçin gelmiyorsun?

— Keçileri otlatıyorum görmüyor musun?

— Sana ben gel diyorum!.. Koş!

Mistik:

— Allah müstahakını versin! der gibi gülümsiye gülümsiye başını sallıyarak ağır ağır yaklaştı. Epeyce yaklaşıncaya Ferda ona alıcı bir gözle baktı. Tozlu ve yağlı kaşlarının altında ışıl ışıl yanan kor gibi gözleri vardı. Genç çoban kırmızıdadıkça ekşi ekşi ağız kokuyordu. Ekzanterik olmasına rağmen Ferda bu kokudan tiksindi. Derhal çantasından Gotinik «Narsisnoar» esansını çıkararak çobana uzattı:

— Sürün biraz bundan...

Çoban şişeyi koklayarak:

— Tıpkı keçi tezeği gibi koku yor! - dedi-

Ferda kendisini zaptedemiyerek bir kakkaha attı:

— Keçi tezeği bu kadar iyi mi kokar?

— Bu bir şey mi? Keçi yavrusunun tezeği bundan çok güzel kokar.

— Pekâlâ sürünsene işte..

— Lüzumu yok bana..

— Ben sana sürün diye emrediyorum.. Ben bayım haremim ta-

nmadın mı beni?!

Çoban: -kim olursan ol!- demek ister gibi omuzlarını silkti. Şişeyi iade ederek:

— Aaaah sürünmem.. ben karı değilim!

Madam Laboranın bir sözü ile zavallı kılıbık Jozef şatonun havasının zehirliyecek kadar esans sürürmüştü. Ne çare çoban Mistik zorlu bir erkek çıkmıştı! Ferda bu düşünceden başını kaldırmıca çobanı uzaklaşırken görerek haykırdı:

— Nereye gidiyorsun? Gel buraya...

Çoban başını çevirerek — İsim var - dedi-

— Ne işin varsa bırak!.. Seninle konuşmak istiyorum. Hem işin ne ise söyle bakalım bana?

— Mani düzüyorum.

— !!!!

Hikâyenin romanterik tarafı mükemmelleşiyordu! Demek çoban Mistik bir şairdi ha! Ferdanın yüreği hophyarak sordu:

— Göster bakayım ne mâniler özüdün?

Çoban avucunda buruşmuş kirli bir kâğıt uzatarak gururla: Da-ha bitmedi ki - dedi- Ferda, yeni Türk harfleriyle karalanmış çarpık çurpuk bir kaç mısra çıkardı... Hep keçi üzerine, hep keçi tezeği üzerine mâni yapmış budala oğlan!

General Ludendorf bugünkü vaziyeti umumî harpten evvelki vaziyet ile mukayese ederek demiştir ki:

«— Bugün geçirmekte olduğumuz devir bir çok bakımlardan umumî harpten evvelki devre benzemektedir. Eğer benim ordumuzu tamamlamak ve mecburî umumi hizmeti tahakkuk ettirmek yolundaki gayretlerim o zamanlar boşa çıkmamış olsaydı, eğer o zaman ki hükümet vaziyetini zaruretlerini anlamış olsaydı Alman milleti o zamanlar henüz maskeleri düşmemiş olan nasyonalistik aleyhtarlarının infisah ettirici faaliyetlerine mukavemet göstermek üzere müttehit bir halde kalırdı. Bugün Hitlerin kıyaseti sayesinde Almanya tekrar selâmlanmıştır.

Silâhlı, müttehit ve topyekûn harp için teşkilâtlandırılmış olan Alman milleti Avrupa sulhunun bir garantisidir. Öyle yapınız ki, maddi ve manevî kuvvetli Alman ordusunun gerisinde manen kuvvetli müttehit ve millî karakterini müdrük bir millet bulunsun. Benim eserimden bahsettiniz. Bu benim değil Alman millettindir. Devlete, millete ve orduya iyi bakın.»

Okuyucularla
Baş başaBir çimento
Fabrikasından
Şikâyet

İstanbul civarındaki çimento fabrikalarından birinde amele olan bir okuyucumuz, bize yolladığı mektubunda, acı acı müesseseden şikâyet ediyor. Ve şikâyetlerinin gazetesine yazılması beraber isminin mektup tutulmasını, çünkü, isminin yazıldığı takdirde, işine nihayet verileceğini ilâve ediyor. Bu hazin satırlardan sonra, bu okuyucumuzun dediklerine geçelim. Hülâsa olarak diyor ki:

— Bu çimento fabrikasındaki amele, insandan başka her şeydir. Çünkü, bize yapılan muamele çok acıdır. Bir insanın tahammül edemeyeceği kadar çok çalıştırıyorlar. İş olmadığı zaman da metelik yok.

Esasen yaptığımız iş, gayri sihidir. Çiğerlerimiz âdeta çimento dan beton kesildi. Bir kaç arkadaşımız titik oldu. Müessesede bazı şefler, fabrika idaresine yaranmak için, bizi hayvan yerine koyuyorlar. Hepimiz çoluk, çocuk sahibiyiz. Hayatımızı kazanmak için, her şeyi boyun eğiyoruz. Devletin alâkadar daire ve makamları, bu müesseseyi sıkıca teftiş etmelidir.»

SONTelGRAF — Bu okuyucumuzun mektubu bizde mahfuzdur. Çalıştığı müessese de malûmumuzdur. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz. İş daireleri bu meselelere de ehemmiyetle bakmalıdır.

— Sen hep keçi mi düşünürsün?

— Ya ne düşünüyüm ya?

— Meselâ güzel bir kadın? Ferda sıklıkla gibi göğsünü açtı. Çoban yeminin tersile burnunu sile-

rek kızardı.

— Sen hiç yıkanmaz mısın Mistik?

— Bak şu çayda sabahları banyo yaparsan... O zaman güzel bir delikanlı olursun...

— Aah ben yıkanmam!

— Neden?

— Sonra insan kışın üşür!..

Nafile madam Laboranın sözü ile günde iki defa banyoya giren Jozefle kışın üşümek için derisinin üstünde kirden kabuk tutan Mistik arasında dağlar kadar fark var... Var amma bu oğlan da orijinal bir tip. Ferdanın bayıldığı şey!

— Canım insan yıkanır mı kışın üşür mü? Bak ekşi ekşi ağız kokuyorsun.

— Varsın kokayım.. Bizim Emine kız bu kokuya bayılır.

— Emine kız da kim?!

— Yavuklum..

İşte şimdi ortaya bir de rakibe çıkmıştı! Ferdanın yüreğinde kaban kışkırık göğsündeki nefesleri tutuşturdu. Derin bir ohh çekerek başını kaydırdı.. Çoban:

— Ne oluyorsun be? Benim ihtiyar iblis gibi ne mızıklanıp duruyorsun?

— Aman çabuk fenalaşıyorum! Beni kaldır, Su kenarındaki çemenlere yatır!.. Haydi çabuk şimdiki bayılacağım!

Çoban şaşırıp, Ferdayı iki kuvvetli koluyla hasır koltuktan kaldırdı. Başını arkasına çevirerek baygın kadını körpe çemenlerin üzerine yatırdı kendi de bir ağacın gövdesinde siper aldı..

Kara gözleri kapalı göğsü açık bir müddet bekledi. Madam Laboran da gözleri kapalı bir saat baygın kalmıştı ya.. Ne çare sabır lazım! Fakat güneş damarlarını yakıyor, yonca koku çemen çemen sarıya tüketiyordu. İniledi:

— Mistik? Cevap yok! Tekrarla:

— Mistik, Mistik!.. Yine cevap yok!..

— Hay alık oğlan hay!.. -Başını kaldırdı. Bir de ne görsün Ferda?! Önde kocası arkada çoban Mistik koşarak geliyorlar mı?! Tam yanına gelince çoban yine başını arkaya dönerek kendini tezkiye etti:

— Vebali boynuma olsun efendi - dedi- bir keret baktımsa ce-

hennemde yanayım.. Ak mı kara mı bilmiyorum!..

Ferdanın yüreğinde bir sızı düğümlendi..

Şehre döndüğü zaman mahrem bir arkadaşları Kübik Veranda'da ikinci çayı içlerken Ferda çiftlikteki hikâyeyi ballandıra ballandıra anlattı. Tam baygınlık meselesine gelince gözleri acı acı ışıldı-yarak:

— Baron Fresiye tam bir saat

Eski İstanbul batakhaneleri:

KUMAR..

Yazan: M. S. ÇAPAN

İkinci kısım

— 44 —

Müdür şu emri verdi: "Bir balta getirin!" Gardyan getirdiği baltayı kapıya indirdi, bir daha indirdi. Kapı kırılınca, gördükleri manzara karşısında ağızları açık kaldı

Bir kumar hırsızı, hem telgraf alarak, hem de kâğıt saklayarak
bir uyuncunun parasını çalarken...

Hüseyin onbaşı bir iki yutkundan sonra:

— Efendim.. diye söze başladı. Hani şu kalpazan Ermeni yok mu? O, memişhaneye girmiş.. Bir saat -tanberi çıkmamış.. Arkadaşı Yervant bize haber verdi. Hep beraber gidip kapıyı vurduk. İçeriden ses alamadık. Osman çavuş, kapıyı kiralım mı diye soruyor efendim.

Miralay Ali bey:

— Hımm! diye hımlyarak ellerini bıyıkları üstünde gezdirdi. Sonra:

— Ben geliyorum! dedi. Kalktı. kılıcını kuşandı.. yakasının çözüük düğmelerini ilikledi. Çizme -lerini giirdatan adımlarla yürü - miye başladı. Arkasından da, Hüseyin onbaşı gidiyordu.

Müdürü görünce, zabıtyeler toplam selâm vaziyeti aldılar. Yervant Zührap da hürmetkâr, tazimkâr bir tavır takındı.

Ali Bey, gardyanlara emir verdi:

— Tekmeleyin bakalım!

İçlerinde en güçlü kuvvetlileri Osman çavuş idi. Altı kabara ve nalçalarla dolu çizmesinin tabanle, kapıya, yüklendi.

Bir tekme..

Bir tekme daha..

Bir daha!

Bir daha!..

Nafile! Kapı, bana mısın bile demiyordu.

Ali bey, kapının tekme ile açılmayaacağına akıl erdirmişti. Dik bir sesle:

— Bir balta getirin! Emrini verdi.

Hüseyin onbaşı seyirtti. Bir kaç dakika sonra, elinde bir balta ile döndü. Osman çavuşa verdi.

Osman çavuş, baltayı kapıya bir, bir daha, bir daha indirdi. Kapının aynası çatırdıya çatırdıya parçalanmıştı.

Gördükleri manzara karşısında hepsi irkildiler. Hayretten, hepsinin ağızları bir karış açık kaldı.

Ne vardı?

Niçin ağızları bir karış açıldı?

Ne dehşetli bir manzara idi bu!

Cobeka, hepsinden fazla şaşır - mıştı. Kendi kendine sordu:

— Bu ne?!

Ve İtalyan donakaldı.

Hakikaten bu ne idi.. Şaşkınlık -tan baş parmağını dişleri arasına alarak ısırp kemirmeğe başladı.

Gözleri yuvalarından dışarı uç - bayılmıştı.. Ben yarım saat bile beklemedim. Sonra ne oldu bili - yor musun?... Ferda daldı... Arkadaşı heyecanla sordu:

— Sonrasını söylemedin ki bile - yim... Allah aşkına söyle sonu ne oldu?

Ferda dalgınlıktan uyanarak sahte bir şuhlukla:

— Sonu hep bir canım! Hah ha ha ha!.. — Arkadaşı zevkle yut - kunarak ellerini çırpı:

— Ne konket ne konket!.. On - dan sonra kaç defa bayıldın!

Ferda gizli bir iç çekişle:

— Artık bir daha bayılmadım.

— Sebepi?!. Ben olsam günde i - ki defa bayılırım..

— Çok ağır keçi tezeği kokuyor - du. Tahammül edemedim!..

— !!!

Ferdanın yüreğindeki düğüm bir kere daha sızladı.

rayacaktı nerdeyse... Geri geri çekildi:

— Amanın.. Gözlerim görmesin! Gözlerim görmesin!..

Diye haykırmak oradan uzak - laştı.

Yervant Zührap da iki elini açarak geri geri çekildi. Manzara:

Müthiş!

Ve çok feci idi.

Abdesthanenin tavanında asılı bir adam.

Sağları dimdik olmuştu. Gözleri evinden dışarı uğramıştı. Renği mosmordu. Dili bir ip gibi ıza - mıştı.

Korkunç manzara!

Yervant Zührap dikkatle baktı. Darbasanyana benzetti.

Kendi kendine:

— Acaba yanlış mı görüyorum?

Diye sordu. Şüphelerini dağıt - mak için, bir kaç adım daha yak - laştı. Gözlerini uğuşturdu, ellerini bir daha gözlerinin üstünden ge - çirdi. Tekrar baktı.

Bütün dikkatle baktı bu sallan - an adama! Yanlış görmemişti. Bu!

O!

idi. Evet;

Ta kendisi, dostu, arkadaşı, or - tağı:

Darbasanyan!

Birden gözleri dumanlandı, Ka - fası sislendi, acı bir feryad kopa - rarak abdesthanenin önünde yığı - ldı kaldı.

Cobeka ise, manzaranın dehşe - tinden çoktan savuşmuş, soluğu koğuştaki almıştı.

Bir gece evvel, sabahlara kadar gözlerine uyku girmiyen Darba - sanyan, nefisile yaptığı mücadele ve murakabenin sonunda, ertesi gün - nü en rahat bir uykuya kavuştu.

Bu suretle alınma vurulan:

— Siyah damga!

Silindi mi? İfade namus etti mi?

Bu sorguların cevaplarını ver - mek, tahlillerini yapmak, bu ya - zıların kadrosunun dışında kalan bir mevzu'dur. Benim vazifem, 33 yıl evvel olmuş bir vak'ayı anlat - mak, bundan alınması lâzım ge - len ibret hissesini okuyucularına bırakmaktır.

.....

Darbasanyan, iyi poker oynamaya rağmen niçin mütemadiyen kaybediyordu.

Evvelce de işaret ettiğim gibi, bunun bir tek sebebi vardı:

Hırsızlık!

Oynadığı her karede, muhtelif poker hırsızlıkları paralarını çal - mışlardı. Hile, hırsızlık:

— Tali!

Denilen en büyük kuvveti yen - mişti.

Filhakika, pokeri çok iyi oynayan bir oyuncu, acemi bir oyuncuya nis - beten -şansı fena da gitse- daha az bir para kaybeder. Pokerde en - başta gelen şart:

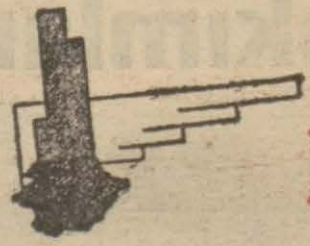
— İyi oynamaktır.

Poker, muhakkak ki, her oyun gibi, kazanılması şansa bağlı olan bir oyundur. Zekâ, hassasiyet ve görüş şans kadar rol oynayan amil - lerdendir.

Eski devrin, sosyete oyuncularını arasında nafia mektupçusu Ce - mâl, Dilber Zare efendi, Ermeni zenginlerinden Uncuyan, banket

(Devamı var)

Paslanmaz ve Hasan Tıraş bıçakları geldi. Meftunlarına müjde. Hasan deposu

**23 Nisan:
Mutlu tarih..**

Beynelmilel Kömür Sergisinin açılışı da bu mutlu tarihe tesadüf ediyor

Ankarayı, Ankaranın baharını ve kömür şenliklerini görünüz!

(1909)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Nümunesi mucibince 2000 adet büyük 100 adet küçük süpürge pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 27-IV-937 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. 2067

I — Şartnamesi mucibince sigara makinelerinde kullanılmak üzere muhtelif eb'atta 69910 adet keten tütün ve sigara şeridi pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 6-V-1937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2152)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

	Miktar	Tasınlanan Tutar	Lik teminat
Ekmek torbası	1666	2483 Lira	187 Lira
Nal	4972 Giyim	2450 "	184 "
Mih	381312 tane	1297 "	98 "
Yem torbası	662	987 "	75 "

1 — Yukarıda yazılı 4 kalem eşya 20/4 / 1937 Salı günü saat 10 da ayrı ayrı pazarlıkları yapılacaktır.

2 — Şartnameleri Komisyondadır.

3 — İsteklilerin ilk teminatlarıyla muayyen vakitte Galata Çinili Rıhtım Han birinci kattaki komisyona gelmeleri. (2154)

Taşra bayilerinin nazarı dikkatine:

Umum Taşra bayilerine: Gazetemizin umum Taşra bayiliği 1937 Nisan 15 ten itibaren 25 senedenberi umum Taşra bayiliği yapan ve bilâ istisna herkesi memnun eden Ankara caddesi No: 48 Bay A. Zekiye terk edilmiştir. O günden itibaren müracaatlarınızı kabul edecektir.

Dans Profesörü

Parisin 1937 senesinin yeni dans figürlerini öğrenmek isteyenlere müjde

Beyoğlu İstiklal caddesi Türkuaz dans dershanesinde Kemal Sami Bayere müracaat. Hergün sabah ondan aksam dokuza kadar dershanesi talebelerine açıktır.

Taksitle elbiseler

İstanbul Bahçekapı Borsası yanında Agopyan Han birinci katta 4-8 numaralı odalarda aradığınız yerli ve ecnebi kumaşlar hazır ve ismarlama elbiseler. Bir defa ziyaret kâfîdir. Telefon 2'869

Satılık hane

Cerrahpaşa Cami sokak 18 numara merhum doktor Zekinin evi. Hergün sabah 12 ye kadar müracaat.

Aldanmamak için

Verilen şeyle alınan karşılık arasında, büyük bir mübadele farkı bulunmamasına dikkat etmek lazımdır.

Krem Pertev'in

Değerini onu senelerce evvel beğenmiş ve kullanmağa karar vermiş olanlardan sorunuz.

İlan

Gülhane hastahanesi hastabakıcılarından iken berai tedavi kaldırıldığı Haydarpaşa emrazı istilâye hastahanesinde 10-8-936 tarihinde vefat eden hastabakıcı Nuri kızı ve Remzi karısı Makbule tarafından hali hayatında Üsküdar birinci noterliğince tanzim ettirmiş olduğu ve bir küt'a vasiyetname ile Konya Ziraat Bankasına 20 numaralı tasarruf cüzdanı ile yatırmış olduğu maa faiz 901 lira 29 kuruşu İstanbul veremle mücadele cemiyetine ölümle bağlı olmak üzere vasiyet etmiş ve vasiyetname, mezkûr cemiyet ile müteveffiyenin vârisi yegânesi kocası Remzi arasında hisse mahfuz ciheti sulhen halledilmiş olmakla evvel emirde müteveffiyeye Makbule'den alacak ve borç iddia edenler ile işbu vasiyetnameye karşı bir itirazı olanların tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında vesaik ve senedatı kanuî riyyelerle birlikte Üsküdar Sulh Hukuk Mahkemesine müracaatları ve aksi takdirde vasiyetnamenin infazı cihetine gidileceği ilân olunur.

Dans meraklılarına müjde

En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden dans profesörü Yorgo'ya müracaat etsinler. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan oteli arkasında Topçekenler sokak No. 31. birinci kat.

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müessesesinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi. Parker dolma kalemlerinin Ankara'da satış yeridir. Telefon : 3477

Dr. Hafız Cemal

(LÖKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar İstanbul'da Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah 9.5 - 12 saatleri hakiki fıkara mahsusur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044.

Dr. İHSAN SAMİ TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 45 kuruştur.

Sahibi ve umumî neşriyatı idare eden

Bağmuharrir

E. İzzet

Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya

T.H.K. PIYANGOSU

GÜN DOĞARKEN

SERVET KAYNAĞIDIR

İstanbul Belediyesi İlanları

Çöpü denize atmak işine talip olanların nazarı dikkatine:

Belediye, şimdilik Azapkapı iskelesi ile muayyen bir zaman sonra Hayreddin iskelesinden çöpü mavnalarla denize atmak işini bir müteahhide verecektir. İş aşağıda yazılı şartlar dahilinde yapılacaktır. Bu şartlarla bu işe talip olabileceklerin riyaset makamına hitaben yazacakları tekliflerini izahat verebilecek bir memurlarla birlikte 22 nisan 937 tarihine kadar bizzat Temizlik Müdürlüğüne getirmeleri ilzumu ilân olunur.

- 1 — Denize dökülecek çöpün miktarı yevmiye vasatı olarak 280-300 metromikabıdır. (Bir metro mikabı çöp takriben 400-450 kilodur).
- 2 — Bu çöpler şimdilik yalnız Azapkapı iskelesinden alınacaktır. Lâkin sonraları Hayrettin iskelesinden de almak mevzu bahis olabilir.
- 3 — Son çöpler öğleden sonra saat 3,5-4 aralarında gelmiş olacaktır.
- 4 — Müteahhitler her mavna doldukça mavnaları iskeleden uzaklaştırarak ve son çöp te geldikten sonra ya o gün veya ertesi gün bu mavnaları Marmara denizi açıklarında cənuba doğru olan akıntıyı bulduktan sonra denize dökceklerdir.

Bunun için asgarî olarak, Ahırkapı feneri ile Oxia denilen yüksek Hayırsızadayı vasleden hat üzerinde ve Kınahadanın şimal burnunu bulunduran mahalle kadar açılmak lazımdır. Lâkin çöpün tekrar sahile gelmesinden müteahhit mesul olduğundan icabı halinde bu akıntıyı buluncaya kadar 10-15 mil açıklara kadar gitmek mecburiyeti vardır.

5 — Müteahhitlerin kullanacağı romorkörler Evrin, namazgâh, Çeken, Aydın, Yılmaz romorkörleri ayarında bir romorkör olacak ve işe başlamadan bu işe elverişli olduğuna dair liman riyasetinden bir tasdikname getirecektir.

6 — Müteahhitler bu mntakalara kadar açılmıyacak sert havalarda iskele üzerinde çöp bırakmamayı taahhüt edecekler ve bunun için kâfi miktarda yedek mavna ihzar edeceklerdir.

7 — Mavnalar da bu işi başarabilecek kabiliyette olacak ve işe başlamadan liman riyaseti tarafından muayene edilip birer tasdikname alacaklardır.

8 — İhale şimdilik bir sene olacaktır. Bunun için müteahhit teklif edeceği bedelin bir senelik tutarı üzerinden kanunî teminatı vermesi mecbur olacaktır.

9 — Çöpün şarta muhalif olarak sahile gelecek şekilde dökülmesi veya sert havalarda kâfi miktarda yedek mavna bulundurulmaması hallerinde beher gün için müteahhidin istihkakından 100 lira kesileceği gibi bu işler de müteahhit nam ve hesabına belediye tarafından hiçbir ihtara lüzum kalmadan temin edilecektir. (B) (2149)

Vatandaş parayı harice vermemek tam yerli

EMİR

Tıraş Bıçağı kullanılmakta olan her yerde ara

Perakende 10 tanesi 15 kuruştur. Fabrikası: İstanbul Galata Radium Caddesi

KUMBARA

**BİRE
1000
VEREN
TARLADIR**

**TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI**